

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา

DESIRABLE QUALIFICATIONS AND CHARACTERISTICS OF
ASSISTANT DIRECTORS ACCORDING TO THE OPINIONS
OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN
VOCATIONAL COLLEGES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2543

ISBN 974-622-796-3

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา

DESIRABLE QUALIFICATIONS AND CHARACTERISTICS OF
ASSISTANT DIRECTORS ACCORDING TO THE OPINIONS
OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN
VOCATIONAL COLLEGES

T 0 3 5 9 4 1

लग मिकलिट

LARP MIKLED

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

เลขหมู่.....สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขทะเบียน..... 35941

พ.ศ. 2543

วัน, เดือน, ปี- 3 ก.ค. 2543

ISBN 974-622-796-3

**DESIRABLE QUALIFICATIONS AND CHARACTERISTICS OF
ASSISTANT DIRECTORS ACCORDING TO THE OPINIONS
OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN
VOCATIONAL COLLEGES**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TEHCNOLOGY LADKRABANGK**

2000

ISBN 974-622-796-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

COPYRIGHT 2000

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทางสถาบันฯ ขอสงวนสิทธิ์ในให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา

DESIRABLE QUALIFICATIONS AND CHARACTERISTICS OF
ASSISTANT DIRECTORS ACCORDING TO THE OPINIONS OF
ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN VOCATIONAL COLLEGES

ชื่อนักศึกษา

ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด

รหัสประจำตัว

36063146

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิตสาขารัฐศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์

พิทักษ์น้อย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ศิริพรรณ

ชุนรัมย์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
อาจารย์ไพรัตน์	พิทักษ์น้อย	
ดร.ศิริพรรณ	ชุนรัมย์	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	
อาจารย์อัจฉรา	สีปสิษฐ์สกุลไทย	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 10 เมษายน 2543 เวลา 9:30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตรบัณฑิตสาขารัฐศาสตรบัณฑิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหานี้ และต้องแจ้งให้บัณฑิตวิทยาลัยทราบทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 วันที่... 30... เดือน... พฤษภาคม... พ.ศ. 2543

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ผู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและคร-อาจารย์ วิทยาลัย
อาชีวศึกษา

นักศึกษา

ว่าที่ ร.ต. ลาก มิเกล็ด

รหัสประจำตัว

36063146

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2543

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ศิริพรรณ ชุมนุม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและคร-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้บริหารและคร-อาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศจำนวน 682 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและคร- อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งคุณสมบัติที่พึงประสงค์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา

1.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในภาพรวมอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำ ด้านส่วนตัวและด้านวิชาการตามลำดับ เมื่อพิจารณาระดับที่พึงประสงค์เป็นรายด้านแล้วพบว่า

1.2.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและคร- อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความรับผิดชอบในงานที่

ปฏิบัติสูง มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล มีความสุขุมรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน

1.2.2 ด้านส่วนตัว ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีใจคอหนักแน่นไม่หุเบา มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ เสียสละไม่เห็นแก่ตัว

1.2.3 ด้านวิชาการ ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจในหลักจิตวิทยาการบริหาร

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นรายด้านแล้วพบว่า

3.1 ด้านภาวะผู้นำ ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความพึงประสงค์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านวิชาการ ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ด้านส่วนตัว ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Desirable Qualifications and Characteristics of Assistant Directors According to the Opinions of Administrators and Teachers in Vocational Colleges.
Student	Sub Lieutenant Larp Mikled.
Student ID	36063146
Degree	Master of Industrial Education in Vocational Administration
Programme	Vocational Administration
Year	2000
Thesis Advisor	Mrs. Pairat Phaknoi
Thesis Co-Advisor	Dr. Siripan Choomnoom

ABSTRACT

These research objectives were to study the desirable qualifications and characteristics of assistant directors according to the opinions of administrators and teachers in Vocational Colleges. The data were collected among 682 administrators and teachers in the whole of Vocational Colleges through out Thailand. The questionnaires with reliable coefficient of 0.95 were applied for collecting data. Statistics used were percentage, mean standard deviation and t-test.

The results of the research were as follows.

1. The results of the desirable qualifications and characteristics of assistant directors according to the opinions of administrators and teachers in Vocational Colleges were as follows.

The opinions of administrators and teachers on desirable qualifications of assistant directors were mostly at high level. The desirable levels of these administrators and teachers' opinions were arranged from high to low as the following, the perfection in emotion and society including the general individual characters and proper speech, their good health and their good psychology, their self-readiness and their family status supporting their positions. The assistant directors had bachelor degree or equivalent to. Moreover they had acceptable achievement at the college or the Department of Vocational Education level.

The opinions of the administrators and teachers on desirable characteristics of assistant directors were mostly at the highest level. The desirable levels of these administrators and teachers' opinions were arranged from high to low as the following, the leadership, the personality

and the academy were respectively arranged. When the desirable levels of these administrators and teachers' opinion were considered item by item, the results were as follows.

On the leadership, the desirable levels of these administrators and teachers' opinions were arranged from high to low as the following, the highest responsibility in working, the cleverness to quickly corrected the problem in suddenly. While rowing the problem and the trouble, they would be faced with the problem until the works were done. They worked with principle and firmness not changeable and to keep cool and do one's work carefully.

On the personality, the desirable levels of these administrators and teacher's opinions were arranged from high to low as the following, the honesty for working, the all fair and square for all fellow workers, the firmness not instigation, to be able to control the temper, sacrifice not be selfish.

On the academy, the desirable levels of these administrators and teachers' opinions were arranged from high to low as the following, the knowledge in responsibility to the working units, the creative of developing the working units, understanding about the educational policies of the Department of Vocational Education. Nevertheless they knew and understood laws and official rules and disciplines to determine the right command, and well understood in administration psychology.

2. The results of the comparison of the desirable qualifications of assistant directors between the administrators and teachers were not significant difference.

3. The result of the comparison of the desirable characteristics of assistant directors between the administrators and teachers were mostly significant at the 0.05 level. When the desirable levels of these administrators and teachers' opinions were considered item by item, the results were as follows.

The results of the comparison of the desirable characteristics of assistant directors in the leadership between the administrators and teachers were significant difference at the 0.05 level.

The result of the comparison of the desirable characteristics of assistant directors in the academy were significant difference at the 0.01 level.

The result of the comparison of the desirable characteristics of assistant directors in the personality between the administrators and teachers were not significant difference.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาจากอาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้วิจัยตลอดมาจนสำเร็จและบรรลุผลด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาจากท่านและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย และ ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 40 วิทยาลัย ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และขอขอบคุณรุ่นพี่ เพื่อน ๆ นักศึกษา และเพื่อนร่วมงานที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจต่อผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ลาภ มิเกล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญรูป.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.6 ขั้นตอนของการศึกษา.....	7
1.6.1 ตัวแปรที่จะศึกษา.....	7
1.6.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	7
1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	9
2.1.1 ความหมายของการบริหาร.....	9
2.1.2 ความสำคัญของการบริหาร.....	10
2.1.3 ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	11
2.1.4 การบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	13
2.2 คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ.....	16
2.2.1 คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ.....	16
2.2.2 หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามประกาศกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2537.....	19
2.2.3 หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามประกาศกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2540.....	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.4	วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหาร.....	25
2.3	คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ.....	28
2.3.1	คุณลักษณะด้านวิชาการ.....	29
2.3.2	คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ.....	31
2.3.3	คุณลักษณะด้านส่วนตัว.....	34
2.4	โครงสร้างและขอบข่ายงานกรมอาชีวศึกษา.....	38
บทที่ 3	วิธีดำเนินงานวิจัย.....	42
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.1.1	ประชากร.....	42
3.1.2	กลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.2	เครื่องมือรวบรวมข้อมูล.....	46
3.2.1	วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	46
3.2.2	ลักษณะของเครื่องมือ.....	47
3.2.3	การทดสอบเครื่องมือ.....	47
3.3	วิธีรวบรวมข้อมูล.....	48
3.4	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
3.5	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ตอนที่ 1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
ตอนที่ 2	คุณลักษณะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	53
ตอนที่ 3	เปรียบเทียบคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์.....	60
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย.....	70
5.1	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	70
5.2	สรุปผลการวิจัย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 อภิปรายผล.....	73
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	85
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	91
ประวัติผู้เขียน.....	114

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามกลุ่ม อาชีวศึกษาภาค.....	43
3.2 แสดงจำนวนวิทยาลัยอาชีวศึกษาและจำนวนครู - อาจารย์ที่เป็นตัวอย่าง.....	45
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ.....	51
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	53
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	55
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	56
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู - อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านส่วนตัวของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	58
4.6 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	59
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่และค่า t เปรียบเทียบ คุณสมบัติที่ พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	60
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่และค่า t เปรียบเทียบคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านความรู้ทางวิชาการระหว่างความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	62

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่และค่า t เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	65
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับที่และค่า t เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัวระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	67
4.11 แสดงภาพรวมเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 3 ด้านระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

2.1 แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษาปี พ.ศ.2529 ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารวิทยาลัยตามนโยบายของรัฐบาลและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยทำหน้าที่กำหนดแผนงานดำเนินงาน การสั่งงาน การมอบหมายงาน การประสานงาน การควบคุมติดตามผลงานต่างๆ ของวิทยาลัย รับผิดชอบงานการเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ของวิทยาลัย กำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัย ปกครองบังคับบัญชา ประเมินผลงาน พิจารณาความดีความชอบ พิจารณาลงโทษ สั่งลงโทษข้าราชการครู-อาจารย์ พนักงานเจ้าหน้าที่และลูกจ้างในวิทยาลัย รวมทั้งการปกครองอบรม วินิจฉัยสั่งการ อนุมัติผลการสอบทุกระดับชั้นการศึกษา การวิเคราะห์ประเมินผล การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษามาใช้และเป็นผู้นำในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนราชการและองค์กรอื่นๆ งานเหล่านี้จึงว่าเป็นงานหนักมากจำเป็นต้องมีผู้มาช่วยปฏิบัติงาน ดังนั้นกรมอาชีวศึกษาจึงได้กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการ 4 ฝ่าย มีหน้าที่และความรับผิดชอบช่วยปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู - อาจารย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ นักเรียนนักศึกษาหรือผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมของวิทยาลัยและมีหน้าที่รับผิดชอบตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมายดังนี้

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานการเงิน งานบัญชี งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร งานเอกสารการพิมพ์ งานทะเบียน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง งานสวัสดิการพยาบาลและหอพักและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเรียนการสอนการฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่างๆ งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา งานผลิตการค้าและส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวผู้ช่วยผู้อำนวยการจะต้องรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

จะเห็นได้ว่าในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาผู้ช่วยผู้อำนวยการได้ช่วยบริหารกิจกรรมทุกชนิดในวิทยาลัยและเป็นผู้นำของครู-อาจารย์ ในการพัฒนาวิทยาลัยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ ดังนั้นบุคคลที่จะเข้าดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จะต้องได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ เข้าใจในระบบราชการ สามารถปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการได้ นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้นำครู-อาจารย์ ในการปฏิบัติตน จึงต้องมีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและครู-อาจารย์ แต่ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่ผ่านมา นั้น ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยด้วยตนเองแล้วเสนอชื่อให้กรมอาชีวศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง โดยที่ในแต่ละวิทยาลัยจะมีครู-อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถอยู่จำนวนมาก ทำให้ได้ผู้ช่วยผู้อำนวยการอาชีวศึกษาที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่ตรงกับความคิดเห็นและความต้องการของครู-อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย ต่อมากรมอาชีวศึกษาได้มีการจัดสัมมนาผู้บริหารของกรมอาชีวศึกษาขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลกในปี พ.ศ. 2537 ได้มีการกล่าวถึงเกณฑ์ที่จะได้มาของตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษาจึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาขึ้นมา

กรมอาชีวศึกษา (2537 : 2) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้สรรหาจากบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. ทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา
3. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไป
5. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าวาจาเหมาะสม
6. มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี
7. มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง
8. มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง
9. มีหลักธรรม จริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน

10. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 2 ระดับ 6 หรือเทียบเท่า

หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษายังเป็นหลักเกณฑ์ที่กว้าง ทำให้การคัดเลือกครู-อาจารย์เพื่อให้ได้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่งเป็นไปได้ยาก ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครู-อาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเมื่อได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการหาหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครู-อาจารย์เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาและเป็นแนวทางในการบริหารงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของกรมอาชีวศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ตามหลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาสามารถแบ่งลักษณะของบุคคลที่จะถูกสรรหาได้ 2 ส่วนคือ

1. คุณสมบัติของบุคคลที่มีสิทธิ์จะได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดเปลี่ยนเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ได้แก่

- 1.1 รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

1.2 ทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่าย
ในกรมอาชีวศึกษา

1.3 มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา

1.4 มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการ
ดำรง ตำแหน่ง

1.5 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำ
กว่าอาจารย์ 2 ระดับ 6 หรือเทียบเท่า

2. คุณลักษณะของบุคคลที่มีสิทธิ์จะได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาได้
แก่

2.1 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่างๆ และ
ประชาชนทั่วไป

2.2 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าเหมาะสม

2.3 มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี

2.4 มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

2.5 มีหลักธรรม จริยธรรม ในการครองตน ครองคน ครองงาน

หนังสือ ทัศนาคินทร์ (2524 : 56-57) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่ง
ผู้บริหารต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 2 ประการต่อไปนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว บุคคลที่จะเป็นผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวดังต่อไปนี้

1.1 มีสุขภาพดี งานของผู้บริหารเป็นงานหนักต้องอาศัยความอดทนทั้งทางร่างกายและ
จิตใจ ความเป็นผู้มีสุขภาพดีจะเป็นหลักประกันประการแรกในการทำงาน

1.2 มีความเฉลียวฉลาด ช่วยแก้ตัดสินใจปัญหาต่างๆ ได้ดี

1.3 มีอารมณ์มั่นคง ความเป็นผู้ใหญ่ ทำให้บริหารงานด้วยหลักการและเหตุผลเกิด
ความราบรื่นในการบริหารงาน

1.4 มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูง

1.5 มีความสามารถในการแสดงออกทางความคิด สามารถพูดโน้มน้าวจิตใจหรือ
สามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดเห็นของตนตามที่ตั้งใจไว้

1.6 คุณลักษณะอื่นๆ ได้แก่ความเสียสละ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ความรู้จัก
เกรงใจคนอื่นเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารเป็นบุคคลที่น่านับถือและเลื่อมใส

2. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ผู้บริหารต้องบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นสถาบันทางวิชาการ
โดยตรง ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญประกอบด้วย

2.1 ความรู้ทางวิชาการ ได้แก่

2.1.1 ความรู้ทางวิชาการทั่วไป ผู้บริหารต้องรู้หลักเบื้องต้นของวิชาการต่าง ๆ

2.1.2 ความรู้ทางด้านวิชาชีพ ได้แก่ความรู้ในการบริหารงานในสถานศึกษาและ

หลักการจัดให้มีการศึกษา เช่น ปรัชญาการศึกษา การวัดผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา หลักการบริหารการศึกษา

2.2 ประสบการณ์และระดับความรู้ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์

2.3 การฝึกอบรมในระหว่างการทำงาน ผู้บริหารจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ได้แก่

2.3.1 การอ่านหนังสือ

2.3.2 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารด้วยกัน

2.3.3 การประชุมทางวิชาการ การฟังปาฐกถา

2.3.4 การดูงาน

2.3.5 การเขียนบทความ

สมบูรณ์ พรธรรมาภพ (2521 : 250-251) ได้จำแนกคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ 5 ประการ

คือ

1. คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำ ซึ่งมีคุณลักษณะต่างๆ ดังนี้

1.1 ความมีชีวิตชีวา กระตือรือร้น แจ่มใสร่าเริง ทรหดอดทน

1.2 การวินิจฉัยสั่งการได้เฉียบขาด ทันเหตุการณ์

1.3 มีความสามารถในการจูงใจคน

1.4 มีความรับผิดชอบ

1.5 มีความเฉลียวฉลาด รอบคอบ ไหวพริบดี สถิติปัญญาเฉียบแหลม

1.6 มีความขยันขันแข็ง

1.7 มีความเสียสละ

1.8 มีบุคลิกภาพ การแต่งกาย หน้าตาท่าทางและรูปร่างสง่าผ่าเผย นำเกรงขาม

นำศรัทธาและนำเคารพ

1.9 มีน้ำใจประชาธิปไตย

2. คุณลักษณะด้านวิชาการ ผู้บริหารต้องมีความรู้ทางวิชาการ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1 ความรอบรู้อย่างกว้างขวางในวิชาต่างๆ คือ

2.1.1 ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่าศิลปศาสตร์

2.1.2 ความรู้ในทางวิชาชีพ

2.1.3 ความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

2.2 ระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง การนำเอาระดับ

การศึกษาและระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเกณฑ์กำหนดมาตรฐานของความรู้
ของผู้นบริหาร อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ
ไปว่ากล่าวถึง

3. คุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารจะต้องติดต่อกับบุคคลต่างๆ มากมาย ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีประกอบด้วย

3.1 ใบน้ำยิ้มแย้มแจ่มใส

3.2 การวางตนสม่ำเสมอหรือมีความเสมอต้นเสมอปลายในทุกกรณี

3.3 รู้จักยกย่องชมเชยบุคคลอื่นในโอกาสอันเหมาะสมและรู้จักแสดงความยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ ไม่ไช่ยกย่องชมเชยกับผู้อื่นในลักษณะที่เป็นเพียงมารยาทสังคมอย่างหนึ่งเท่านั้น

3.4 รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นของเขาออกมาอย่างเต็มที่

3.5 ความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะกับเหตุการณ์และสถานการณ์ทั่วไปที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

3.6 เป็นบุคคลที่เปิดเผยมุมตรงไปตรงมาเข้าใจง่าย และรู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว

3.7 ความเป็นมิตรกับบุคคลทั้งหลาย เป็นผู้มีเสน่ห์ดึงดูดใจของคนทั่วไปที่ได้พบปะสนทนาด้วย มีความสามารถในการวางตัวอย่างเป็นกันเอง แต่ไม่ทำให้ผลประโยชน์ของส่วนรวมลดน้อยลง

4. คุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารด้านคุณธรรม ผู้บริหารควรมีคุณธรรมสูงเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางใจในการบริหาร คือ

4.1 ความยุติธรรม

4.2 ความซื่อสัตย์สุจริต

4.3 ความจงรักภักดี

4.4 การประพฤติอยู่ในศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

5. คุณลักษณะส่วนตัวด้านสุขภาพร่างกาย ผู้บริหารต้องมีสุขภาพร่างกายที่ดี คือ

5.1 มีสุขภาพทางด้านร่างกายดี

5.2 มีสุขภาพทางจิตดี

ตามหลักเกณฑ์การสรรหาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาและแนวความคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ไว้ดังนี้คือ การสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจาก

1. คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น 2. คุณลักษณะด้านวิชาการ หา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ

2.2 คุณลักษณะด้านส่วนตัว

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา จำนวน 40 วิทยาลัย

1.6 ขั้นตอนของการศึกษา

1.6.1 ตัวแปรที่ศึกษา

ในการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาในครั้งนี้ กำหนดตัวแปรดังนี้

1.6.1.1 ตัวแปรต้น จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย

2. ครู-อาจารย์ คือ ข้าราชการครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1.6.1.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้แก่

1. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการ ด้านภาวะผู้นำ และด้านส่วนตัว

1.6.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.6.2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. ผู้บริหาร ประกอบด้วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา 4 ฝ่าย 40 วิทยาลัย จำนวน 200 คน ในปีการศึกษา 2540

2. ครู-อาจารย์ ประกอบด้วยครู-อาจารย์ที่เป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 40 วิทยาลัย จำนวน 3,145 คน ในปีการศึกษา 2540

1.6.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ผู้บริหาร ใช้ผู้บริหารทั้งหมดเป็นตัวอย่างจำนวน 200 คน

2.2 ครู-อาจารย์ กำหนดจำนวนโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and

Morgan ได้จำนวน 345 คน จากจำนวนประชากร 3,145 คน เพื่อให้ได้ค่าตอบของแบบสอบถามที่สมบูรณ์จึงเพิ่มจำนวนเป็น 500 คน

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย
2. ครู-อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ที่ทำการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรมและศิลปกรรม จำนวน 40 วิทยาลัย ไม่รวมวิทยาลัยที่ตั้งใหม่ ในปีการศึกษา 2540
4. คุณสมบัติ (Qualifications) หมายถึง ลักษณะที่ปรากฏชัดเจน เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพครอบครัว ประสบการณ์ในการทำงาน
5. คุณลักษณะ (Characteristics) หมายถึง ลักษณะที่แฝงในตัวบุคคลที่แสดงออกมาในลักษณะทางพฤติกรรม ที่ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างไปจากผู้อื่นได้แก่ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำและคุณลักษณะด้านส่วนตัว
 - 5.1 คุณลักษณะด้านวิชาการคือ ความรู้ทางวิชาการทั่วไปที่เป็นพื้นฐานของความรู้และความรู้ทางด้านวิชาชีพได้แก่ ความรู้ทางการบริหารและการจัดการศึกษา
 - 5.2 คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำคือ ลักษณะที่แสดงออกถึงความสามารถในการเป็นผู้นำกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
 - 5.3 คุณลักษณะด้านส่วนตัวคือ ลักษณะท่าทาง ท่วงทีวาจา การแต่งกาย กิริยามารยาท การรู้จักวางตน การควบคุมอารมณ์ การมีคุณธรรมจริยธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมหลักการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
- 2.2 คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- 2.3 คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- 2.4 อำนาจหน้าที่และการแบ่งส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา

2.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหาร มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Administration” เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลในหน่วยงาน โดยอาศัยทฤษฎี หลักการ กระบวนการ เทคนิค และปัจจัยต่าง ๆ เพื่อที่จะดำเนินงานของหน่วยงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพจนงานสำเร็จตามเป้าหมาย หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งนักบริหารต่างให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

Herbert. A. Simon (1976 : 1) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการกระทำให้งิจกรรมต่าง ๆ ได้รับการปฏิบัติจนเป็นผลสำเร็จ

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่าการบริหารหมายถึงการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภิญโญ สาธร (2523 : 2) ให้ความหมายของการบริหารไว้อีกแนวความคิดหนึ่งว่า การบริหารหมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

อมร รักษาสัตย์ อ่างใน ศิลก สุขเกษม (2542 : 8) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่าการบริหารคือการนำเอาคน เงิน วัสดุ ทรัพยากร และความรู้ทางวิชาการมาผลิตเป็นสิ่งของ และให้บริการให้ได้ผลตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม พงษ์ นฤจิตราคุลย์ (2525 : 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้อีกแนวความคิดหนึ่งว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

จากความหมายของการบริหารดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ความสำคัญของการบริหาร

การบริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ บทบาทและความสำคัญของการบริหารนั้นมีความเกี่ยวข้องกับอารยธรรมและการดำรงชีพของมนุษย์ที่เดียว เพราะเมื่อนุญชร่วมกันอยู่เป็นหมู่เป็นกลุ่ม มีหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา มีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะความรู้ความสามารถ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในระหว่างพวกและเผ่าเดียวกัน โดยมีจารีตประเพณีและวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของกลุ่มชนเหล่านั้น เมื่อกลุ่มสังคมขยายตัวเติบโตขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้น มนุษย์ก็เริ่มสร้างและวางระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ขึ้น โดยเรียนรู้จากประสบการณ์และความเชื่อถือ ทั้งนี้ก็โดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยขึ้นในองค์การและเกิดความสุขขึ้นในสังคมนั้น อาจสรุปถึงความเจริญเติบโต และความสำคัญของการบริหารได้ดังนี้ คือ

1. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีพของมนุษย์ และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก
2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์การต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น
4. การบริหารเป็นมรรควิธีที่สำคัญ ในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
5. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้ม ทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต
6. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การ ฉะนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Sociocultural factor environment) อยู่เป็นอันมาก
7. การบริหารมีลักษณะต้องใช้ในการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ และการวินิจฉัยสั่งการนี้เองที่เป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหาร

8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือในองค์กร ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องน่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีพอย่าง ฉลาด

9. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ ดังที่กล่าวกัน ว่า “การเมืองกับการบริหารนั้นเปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน (Politics and administration are the two sides of a single coin.)” ฉะนั้นการศึกษาวิชาบริหารจึงต้องคำนึงถึง สภาพแวดล้อมและ วัฒนธรรมการเมืองด้วย (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 : 4 - 5)

วิจิตร ดิจันท์ (2537 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ว่าการบริหารเป็น การมุ่งหวังให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยขึ้นในองค์กรและเกิดความสงบสุขขึ้นในสังคม อาจสรุป ถึงความเจริญเติบโตและความสำคัญของการบริหารได้ ดังนี้

1. การบริหารเจริญเติบโตควบคู่กับการดำรงชีวิตของมนุษย์และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก
2. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ความก้าวหน้าของสังคม วิทยาการด้านต่าง ๆ ที่ก้าวหน้า ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลง และก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น
3. การบริหารเป็นวิถีทางที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
4. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้ม ทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของ องค์กร
5. การบริหารโรงเรียน ช่วยดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือกล่าวโดยสรุปก็เพื่อให้ผลผลิต คือผู้เรียนมีคุณภาพในที่สุด

2.1.3 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารการศึกษา มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Ronald F. Campbell and others. (1978 : 22) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นการดำเนินการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อให้การศึกษาได้บรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

ภิญญา สาร (2523 : 6) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรม ต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของ สังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยมหรือคุณธรรม ทั้งในด้าน สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของ สังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2523 : 3) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาโดยใช้ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 4) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกในสังคม ในทุก ๆ ด้านนับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และ คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลได้พัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

เมธิ ปิลาณานานนท์ (2525 : 2) ได้ให้ทัศนะของการบริหารศึกษาว่าหมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการดำเนินการหรือการให้บริการด้านปกครอง การเรียน การสอน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียน การสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2530 : 17) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารการศึกษาถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษาเพราะมีองค์ประกอบแห่งความรู้เป็นเกณฑ์ ทฤษฎีที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ และจะต้องรู้จักประยุกต์เอาความรู้หลักการและทฤษฎี ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม การบริหารการศึกษาในทางปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

สงวน ช่างฉัตร (2530 : 31) ได้กล่าวถึง การบริหารการศึกษาว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในหน่วยงานเพราะผู้บริหารคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ มาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

วิรัช สงวนวงศ์วาน (2531 : 87) ได้กล่าวถึงการบริหารการศึกษาว่า หากปราศจากผู้บริหารแล้วอาจทำให้การใช้กำลังงานของสมาชิกในองค์กรและทรัพยากรอื่น ๆ สิ้นไปอย่างสูญเปล่า การบริหารที่มีประสิทธิภาพจึงช่วยให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมาย และการประสานงานอย่างพร้อมเพรียง มี ประสิทธิภาพในการบริหารงาน จะสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร การประเมินค่าหรือความสำเร็จขององค์กรวิธีหนึ่งคือการพิจารณาบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารองค์กร โดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับกันว่าองค์กรที่มีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมักประสบผล

เอกสาร สำเร็จในขณะที่มีผู้บริหารที่ด้อยความสามารถมักจะล้มเหลวมากที่สุด ปีใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4 การบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมอาชีวศึกษา (2529 : 8 -9) เป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล การจะจัดการศึกษาให้สำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีความสำคัญสูงสุด ที่จะทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่กรมอาชีวศึกษาตั้งไว้ ดังนั้น กรมอาชีวศึกษาได้ออกระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 โดยกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนดังต่อไปนี้

1. บริหารสถานศึกษาตามที่กรมอาชีวศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย
2. บริหารสถานศึกษาตามคำสั่ง คำแนะนำคำชี้แจง ของผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบแบบแผน คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของกรมอาชีวศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการ
3. บริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล และแผนการศึกษาแห่งชาติ
4. กำหนดแผนงานดำเนินงาน สั่งงานรับมอบหมายงาน ประสานงาน ควบคุมติดตามผลงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา รับผิดชอบในเรื่องการเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ของสถานศึกษา
5. กำหนดระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของกรมอาชีวศึกษา
6. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู อาจารย์ พนักงาน เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสถานศึกษา
7. ประเมินผลงาน พิจารณาความดีความชอบ พิจารณาโทษ สั่งลงโทษผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา
8. ปกครองอบรมและพิจารณาลงโทษนักเรียนนักศึกษา หรือผู้เข้ารับการศึกษาตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
9. วินิจฉัยสั่งการ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่
10. อนุมัติผลการสอบทุกระดับการศึกษาในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาให้กรมอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบภายใน 30 วันนับแต่วันอนุมัติผลการสอบ
11. วิเคราะห์ประเมินผล รวบรวมข้อมูลและจัดทำสถิติต่าง ๆ ของนักศึกษา
12. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเผยแพร่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
13. เป็นผู้นำในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชน ประชาชนในท้องถิ่น ส่วนราชการและองค์กรอื่น ๆ เพื่อความเจริญของสถานศึกษาและท้องถิ่น
14. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ตามระเบียบนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บริหารงานรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษาและปกครองบังคับบัญชา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารและมีคณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นที่ปรึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ ครูอาจารย์ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้ารับการอบรมของสถานศึกษา และรับผิดชอบตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมายดังนี้

1. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายส่งเสริมการศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานการเงิน งานการบัญชี งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร งานเอกสารการพิมพ์ งานทะเบียน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

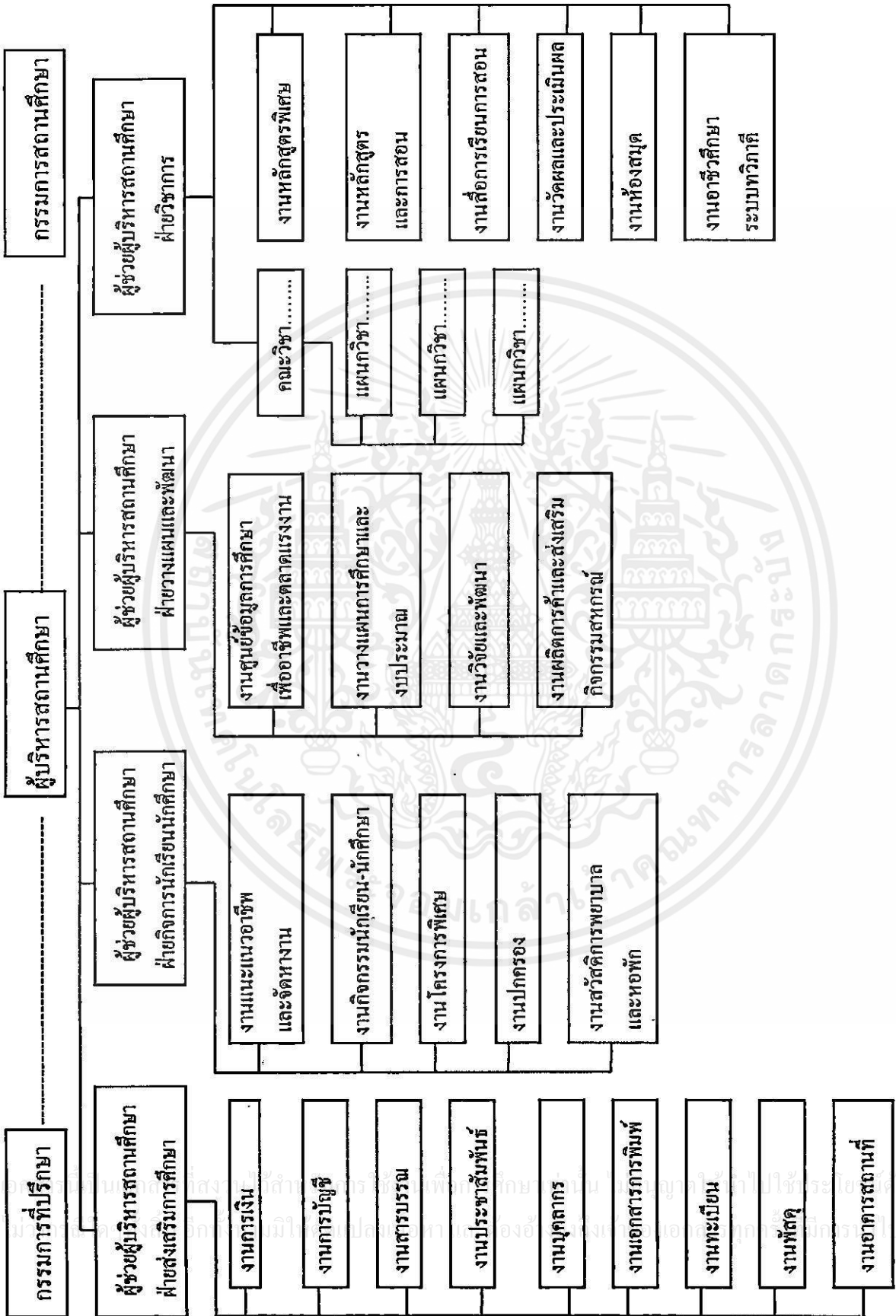
2. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา งานผลิตการค้าและส่งเสริมกิจการสหกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ งานหลักสูตรและการสอน งานหลักสูตรพิเศษ งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุดและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ผู้ช่วยผู้บริหารจะต้องรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ในกรณีที่ผู้บริหารไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ในกรณีที่สถานศึกษา มีผู้ช่วยผู้บริหารไม่ครบตามฝ่าย ให้หัวหน้าสถานศึกษามอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ควบคุมดูแล และรับผิดชอบงานฝ่ายนั้นอีกที่หนึ่ง หรือจะมอบให้ครูอาจารย์คนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารและควบคุมดูแลรับผิดชอบงานฝ่ายนั้นก็ได้

การบริหารสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่กล่าวข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า สถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้คอยช่วยเหลือ รับผิดชอบตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีสายงานและได้จัดแบ่งสายงานไว้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบชัดว่ามีแนวปฏิบัติอย่างไร คิดต่อประสานงานกับใคร จึงขอเสนอแผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

รูปที่ 2.1 แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ

2.2.1 คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความสามารถทางด้านการจัดระเบียบการบริหารงาน รู้จักการจัดหน่วยงาน รู้จักเลือกคนเพื่อจะได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้บุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รู้จักการวางแผน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัย การมอบหมายงาน การจัดและประเมินผลงาน ขณะเดียวกันผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่เหมาะสมด้วย มีผู้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารไว้ดังนี้

Chester I. Barnard (1926 : 92 - 102) ได้กล่าวถึงผู้นำที่ดีควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ความมีชีวิตชีวาและทนทาน
2. มีความสามารถในการตัดสินใจ
3. มีความสามารถในการจูงใจคน
4. ฉลาด มีไหวพริบ
5. มีความรับผิดชอบ

Elizabeth H. Woellner (1974 : 2) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารไว้ดังนี้

1. จบการศึกษาระดับปริญญาโท
2. ต้องผ่านการเรียนวิชาบริหารหลักสูตรและนิเทศและวิชาที่เกี่ยวข้อง
3. ต้องมีประสบการณ์การสอนที่ประสบความสำเร็จมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี

กรมอาชีวศึกษา (2537 : 2) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาคณะบุคคลเพื่อคัดเลือกให้

ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยให้สรรหาจากบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. ทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา
3. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชน

ทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 5. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพที่วางตัวจาเหมาะสม ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม 6. มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

8. มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง

9. มีหลักธรรม จริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน

10. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อาจารย์ 2 ระดับ 6 หรือเทียบเท่า

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 293 - 296) ได้กล่าวไว้ว่าคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานของผู้บริหารแบ่งเป็นข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. พื้นฐานและประสบการณ์ ทำให้คาดการณ์ตัดสินใจวินิจฉัย สั่งการ วางแผนได้ ต้องมีความสามารถทั้งด้านเทคนิคและการบริหาร

2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพ

2.1 ความสามารถทางด้านภาษา

2.2 ความสามารถทางด้านเหตุผล

2.3 ความสามารถในการจดจำ

2.4 ความสามารถในด้านความรอบรู้ทั่วไป

2.5 ความสามารถในการวินิจฉัย

2.6 ความสามารถในการยืดหยุ่นได้

3. ด้านคุณสมบัติทางด้านร่างกาย ผู้บริหารต้องมีร่างกายสมบูรณ์ มีสุขภาพดี เป็นที่ดึงดูดใจ พินฝ้ออุปสรรค และนำหมู่คณะได้

4. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ ความเชื่อมั่น เป็นผู้บรรลุมติภาวะทางอารมณ์ มีระดับความปรารถนาสูง และมีความรับผิดชอบเป็นส่วนช่วยในการบริหารงาน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 96) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติประจำตัวดังต่อไปนี้

1. ต้องเป็นผู้มีความสามารถ (Capacity) ซึ่งประกอบด้วยควมมีปัญญาไหวพริบ การตื่นตัวอยู่เสมอ ทันทต่อเหตุการณ์ ความเป็นผู้ริเริ่มของตนเองและความเป็นผู้มีการตัดสินใจปัญหาที่ดี

2. ต้องเป็นผู้มีความสำเร็จ (Achievement) ความสำเร็จทางด้านวิชาการ แสวงหาความรู้ ความสำเร็จทางเล่นกีฬา

3. ต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบ (Responsibility) จะต้องเป็นคนทีคนอื่นพึ่งพาได้ มีความคิดริเริ่ม มีความสม่ำเสมอมั่นคง อดทน กล้าพูด กล้าทำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความปรารถนาที่จะเป็นเลิศหรือทะเยอทะยาน

4. ต้องเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วม (Participation) ในด้านกิจกรรมในด้านสังคม ให้ความร่วมมือ รู้จักปรับตัว และมีอารมณ์ขัน

5. ต้องเป็นผู้มีฐานะทางสังคม (Status) มีตำแหน่งฐานะทางสังคม เป็นที่รู้จักทั่วไป (Popularity)

6. ต้องรู้สภาพการณ์ (Situation) รู้สภาวะจิตใจของคนระดับต่าง ๆ รู้ฐานะ ทักษะ ความต้องการและความสนใจของผู้ได้บังคับบัญชา รู้ในวัตถุประสงค์ขององค์การที่จะต้องทำให้สำเร็จตามที่กล่าวว่าผู้นำที่ดีก็ต้องรู้จักเป็นผู้ตามที่ดีด้วย

วิญญู อังคนารักษ์ (2522 : 1-6) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. คุณลักษณะพื้นฐานซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปที่มีอยู่ในตัวของหัวหน้าคือ

- 1.1 ความเฉลียวฉลาดถึงระดับหนึ่ง
- 1.2 ความแข็งแรงของร่างกาย
- 1.3 ความเข้มแข็งทางศีลธรรม

2. คุณลักษณะพิเศษที่หัวหน้างานจะเจริญก้าวหน้า

- 2.1 ความสนใจอย่างแท้จริง และความรักบุคคลอื่น
- 2.2 กำลังหรืออำนาจแห่งบุคลิกลักษณะหรือเป็นคนมีบุคลิกลักษณะเข้มแข็ง
- 2.3 การมีจิตใจแบบนักวิทยาศาสตร์ หรือเป็นที่รู้จักคิดแบบนักวิทยาศาสตร์ คือมีเหตุผลยอมรับความจริง รู้จักคิดและวิจัย

ระวี ภาวิไล (2523 : 82 - 85) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่สมควรจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกวิชาออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. คุณสมบัติทั่วไปที่ผู้เป็นหัวหน้าจะพึงมี ได้แก่ การเกื้อกูลผู้ได้บังคับบัญชา มีศีล มีสัจย์ เสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่เกียจคร้าน ไม่โกรธและพยาบาท ไม่เบียดเบียนผู้ใด มีความยุติธรรมปราศจากอคติ

2. คุณสมบัติซึ่งควรมีอย่างสมบูรณ์ในตำแหน่งผู้บริหารชั้นสูงและลดหลั่นลงมาตามลำดับ ได้แก่ การมีทัศนกว้างขวางและรอบรู้ในศาสตร์ทั้งหลาย ความมีวิจรรณญาณเข้าใจลึกซึ้งถึงรากฐานของปัญหามนุษย์ ความเจนจัดในการบริหารงานในแง่มุมต่าง ๆ

3. คุณสมบัติซึ่งแม้ผู้บริหารชั้นสูงก็ควรมี แต่จะจำเป็นมากขึ้นสำหรับผู้บริหารระดับต่ำลงมาตามลำดับ ได้แก่ ความรู้ชัดเจนและลึกซึ้งในสาขาวิชาการพิเศษ ความหมั่นพากเพียร ในการศึกษาค้นคว้าวิชาการโดยไม่หยุด ความสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ใหม่

การประชุมสัมมนาของนักศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2532 : 1) ได้สรุปคุณสมบัติของผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้าไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านวิชาการ การจัดการ การวางแผน ระบบข้อมูล ภาษาต่างประเทศ ความรู้ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความรู้ด้านวิจัย และเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่งานศึกษาระบบการศึกษานำมาเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ขอสงวนสิทธิ์ในสิ่งที่ปรากฏและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

2. คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำซึ่งประกอบด้วยการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง การมองการณ์ไกล มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส มีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม มีสุขภาพดี เป็นนักพูดเป็นนักประชาธิปไตย มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกรู้จักบริหารเวลา มีการศึกษาตลอดชีวิต

3. คุณลักษณะด้านคุณธรรมประกอบด้วย มีความยุติธรรม มีความเสียสละมีสัจจะ ไม่เห็นแก่ตัวมีความอดทน อดกลั้น มีความหนักแน่น และมีความอดทน

Ralph M. Stogdill (1974 : 7 – 16) ได้รวบรวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำมากกว่า 15 เรื่อง พบว่าผู้นำควรมีคุณลักษณะและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1. มีเซาว์ปัญญาดี มีความฉลาด
2. มีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า รักการอ่านติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาที่เกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ให้มีความรู้ทันสมัยและกว้างขวาง
3. เป็นที่พึ่งในเรื่องที่ตนรับผิดชอบได้ มีความเข้าใจในงานที่ทำศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานที่อยู่เสมอ หรือรู้แหล่งที่จะไปสอบถามปรึกษาหารือได้
4. ชอบกิจกรรมและงานสังคม ไม่เป็นคนเก็บตัวกระตือรือล้นที่ร่วมกิจกรรมสังคมกลุ่ม เข้ากับคนได้ทุกชั้น โดยไม่เคอะเขิน มีมารยาทสังคมดี
5. มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี มีฐานะพอเลี้ยงตัวเองให้อยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่ากลุ่ม ไม่มีหนี้สินหรือหยาบซุ่มเพื่อนร่วมงาน จนทำให้ฐานะตำแหน่งในสังคมค่อยลง

2.2.2 หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตามประกาศกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2537

กรมอาชีวศึกษาได้ออกประกาศหลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการกำหนดคุณลักษณะผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2537 : เอกสารอัดสำเนา)

เพื่อให้การสรรหาบุคคลมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ประสานงานหรือผู้ช่วยผู้ประสานงานการจัดตั้งสถานศึกษา เป็นไปอย่างเหมาะสม กรมอาชีวศึกษาจึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ดังกล่าว ดังต่อไปนี้ ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการ

1. หลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้อำนวยการสถานศึกษานี้ให้หมายความรวมถึง ผู้ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ทำหน้าที่ผู้ประสานงานการจัดตั้งสถานศึกษาด้วย และผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาให้หมายความรวมถึง ผู้ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้ประสานงานการจัดตั้งสถานศึกษาด้วย

2. เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในสถานศึกษานั้น กรมอาชีวศึกษาไม่พึงประสงค์ให้บุคคลใดขึ้นสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษาเดิมหรือสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ ยกเว้นกรณีที่คณะกรรมการพิจารณากลับกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งเห็นสมควร

3. การที่สถานศึกษาแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลให้ปฏิบัติงานหรือมอบภาระหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาไว้ ไม่เป็นเงื่อนไขที่กรมอาชีวศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ด้วย

หลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้สรรหาจากบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

1.1 ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 2 ระดับ 7 สำหรับผู้ประสานงานจัดตั้ง

1.2 มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา

1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

1.4 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงทีวาจาเหมาะสม

1.5 มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี

1.6 มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

1.7 มีหลักธรรม จริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน

1.8 มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง

2. ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา

2.1 รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2.2 ทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา

2.3 มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแบบลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

2.5 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงทิวาจาเหมาะสม

2.6 มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี

2.7 มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

2.8 มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง

2.9 มีหลักธรรม จริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน

2.10 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 2 ระดับ 6 หรือเทียบเท่า

วิธีการ

1. ให้มีการเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งจากบุคคลหรือคณะบุคคล ดังต่อไปนี้

1.1 กรรมการสรรหาที่กรมอาชีวศึกษาแต่งตั้ง

1.2 คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาค

1.3 ผู้อำนวยการกองสถานศึกษา

2. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาถ่วงดุลบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง เพื่อเสนอกรมอาชีวศึกษาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ประกอบด้วยรองอธิบดี กรมอาชีวศึกษา เป็นประธานกรรมการประกอบด้วย รองอธิบดี ผู้อำนวยการระดับกองทุกกองที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

3. ให้บุคคลหรือคณะบุคคลตามข้อ 1 ดำเนินการ ดังนี้

3.1 กรรมการสรรหาที่กรมอาชีวศึกษาแต่งตั้ง

3.1.1 ให้เสนอตัวบุคคลที่ตนเห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวนที่เห็นสมควร โดยให้มีข้อมูลรายละเอียดครอบคลุมหลักเกณฑ์ตามที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้

3.1.2 ให้ทุกคนเสนอข้อมูลเป็นเรื่องลับโดยตรงต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษาหรือผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

3.1.3 ตลอดระยะเวลายังเป็นกรรมการสรรหา กรรมการทุกคนสามารถที่จะจัดส่งรายชื่อผู้ที่เห็นว่าเหมาะสมในการเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา เพิ่มเติมหรือถอดถอนบุคคลหรือข้อมูลที่ได้เคยเสนอไว้ได้ตลอดเวลาที่เห็นสมควร

3.1.4 กรรมการทุกคนที่ได้รับการแต่งตั้งต้องไม่เปิดเผยตนเองต่อผู้ใดว่าตนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหา การดำเนินการทุกอย่างให้ถือเป็นความลับและบริสุทธิ์ยุติธรรม

3.2 คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาค

3.2.1 ให้คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาคกำหนดวิธีการสรรหาให้ได้บุคคลตามที่ต้องการ

3.2.2 การสรรหาให้มีกลุ่มบุคคลซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งของแต่ละประเภทวิชาของสถานศึกษาในภาคนั้นเป็นคณะกรรมการ โดยให้แยกเป็นคณะกรรมการแต่ละประเภทวิชาเป็นผู้พิจารณาตัวบุคคลในสถานศึกษาประเภทวิชานั้น ๆ จำนวนหนึ่งตามที่เห็นสมควร

3.2.3 ให้ประธานอาชีวศึกษาภาครวบรวมรายชื่อและข้อมูลที่กรรมการแต่ละประเภทพิจารณาเสนอเป็นเรื่องลับและส่งตรงต่อผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ โดยให้ชี้แจงวิธีการสรรหาและแจ้งรายชื่อคณะกรรมการแต่ละกลุ่มประเภทวิชาด้วย

3.2.4 การเพิ่มเติมรายชื่อ เพิ่มเติมข้อมูล หรือถอดถอนรายชื่อและข้อมูลสามารถกระทำได้ตลอดระยะเวลาที่มีเห็นสมควรด้วยวิธีการตามข้อ 3.2.1 - 3.2.3

3.3 ผู้อำนวยการกองสถานศึกษา ให้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สมควรจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามที่เห็นสมควรส่งตรงที่ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ โดยจะส่งครั้งเดียวหรือจะทยอยส่งตามระยะเวลาที่เหมาะสมก็ได้

4. ให้ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ประสานงานกับกองที่เกี่ยวข้องเสนอตำแหน่งที่ควรพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งต่อประธานกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง พร้อมข้อมูลบุคคลที่บุคคลตามข้อ 1 ได้เสนอไว้ เพื่อประธานกรรมการจะได้นำเข้าหารือที่ประชุมต่อไป

5. ในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งนั้น กรรมการอาจเสนอชื่อบุคคลอื่นนอกเหนือจากบุคคลหรือคณะบุคคลตามข้อ 1 เสนอมา เข้าร่วมการพิจารณาเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งด้วยก็ได้

6. การพิจารณากลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งนั้น ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาคัดเลือกที่ได้รับการเสนอเพื่อคัดเลือกพร้อมกันทุกกลุ่มทุกคณะ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมที่สุดที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งอาจเป็นกลุ่มบุคคลในประเภทวิชาหรือกองสังกัดเดียวกัน ภาคเดียวกัน หรือข้ามกลุ่มข้ามกองสังกัดหรือข้ามภาคก็ย่อมได้ เพราะถือว่าทุกคนและทุกสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาด้วยกัน ย่อมสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ ตามความรู้ความสามารถและสถานการณ์ที่เหมาะสม

7. การพิจารณา หากคณะกรรมการกลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งเห็นว่าข้อมูลยังไม่ชัดเจน ควรหาข้อมูลสำหรับผู้ใดเพิ่มเติม อาจให้กรรมการคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนพบกับบุคคลนั้น หรือศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการตามที่เห็นสมควรก็ได้

2.2.3 หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตามประกาศ กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2540

กรมอาชีวศึกษา ได้ออกประกาศหลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหาร
สถานศึกษา ซึ่งเป็นการกำหนดคุณลักษณะผู้ที่จะต้องดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้
บริหารสถานศึกษา ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : เอกสารอัดสำเนา)

หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้
ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 1.1 ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
 - 1.2 มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา
 - 1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และ
ประชาชนทั่วไป
 - 1.4 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงท่าวาจาเหมาะสม
 - 1.5 มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี
 - 1.6 มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง
 - 1.7 มีหลักธรรม จริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน
 - 1.8 มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการ
ดำรงตำแหน่ง
 - 1.9 มีคุณสมบัติตาม ก.ค. กำหนด
2. ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 2.1 รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
 - 2.2 ทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่าย
ในการปฏิบัติงานในหน้าที่เทียบเท่า หน้าที่ดังกล่าว
 - 2.3 มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา
 - 2.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และ
ประชาชนทั่วไป
 - 2.5 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงท่าวาจาเหมาะสม
 - 2.6 มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี
 - 2.7 มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง
 - 2.8 มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการ
ดำรงตำแหน่ง
 - 2.9 มีหลักธรรม จริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน

2.10 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 2 ระดับ 6 หรือเทียบเท่าตามคุณสมบัติที่ ก.ค. กำหนด

วิธีการ

1. ให้มีการเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งจากบุคคลหรือคณะบุคคล ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 1.2 คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาค
 - 1.3 ผู้อำนวยการกองสถานศึกษา และผู้บริหารสังกัดกรมอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับกองขึ้นไป
2. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงของบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง เพื่อเสนอกรมอาชีวศึกษาพิจารณาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นประธาน กรรมการประกอบด้วย รองอธิบดี ผู้อำนวยการระดับกองที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ
3. ให้บุคคลหรือคณะบุคคลตามข้อ 1 ดำเนินการดังนี้
 - 3.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 3.1.1 ให้เสนอตัวบุคคลในสถานศึกษาของตนเองที่เห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวนตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนด โดยจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้ ตามประกาศฉบับนี้
 - 3.1.2 ให้เสนอข้อมูลเป็นเรื่องลับโดยตรงต่อผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ตามเวลาที่กำหนด
 - 3.2 คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาค
 - 3.2.1 ให้คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาคกำหนดวิธีการสรรหาที่เหมาะสมเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กรมอาชีวศึกษากำหนดไว้ ตามประกาศฉบับนี้
 - 3.2.2 การสรรหาให้มีกลุ่มบุคคลซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารศึกษาทุกแห่งของแต่ละประเภทสถานศึกษาในภาคนั้นเป็นคณะกรรมการ โดยให้แยกเป็นคณะกรรมการแต่ละประเภทของสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาตัวบุคคลในสถานศึกษาในประเภทนั้นๆ จำนวนผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อให้กรมอาชีวศึกษาพิจารณาจะเป็นเท่าใดให้เป็นไปตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนด
 - 3.2.3 ให้ประธานอาชีวศึกษาภาครวบรวมรายชื่อและข้อมูลที่กรรมการแต่ละประเภทพิจารณาเสนอเป็นเรื่องลับและส่งตรงต่อผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ตามเวลาที่กำหนด โดยให้ชี้แจงรายชื่อคณะกรรมการแต่ละกลุ่มประเภทสถานศึกษาด้วย
 - 3.3 ผู้อำนวยการกองสถานศึกษา และผู้บริหารสังกัดกรมอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับกองขึ้นไปให้พิจารณาบุคคลที่สมควรและมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กรมอาชีวศึกษา กำหนดไว้ตามประกาศฉบับนี้ ส่งตรงที่ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ในเวลาที่กำหนด

4. ให้ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ประสานงานกับกองที่เกี่ยวข้องเสนอตำแหน่งที่ควร จะพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งต่อประธานกรรมการพิจารณาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง พร้อม ข้อมูลบุคคลที่บุคคลตามข้อ 1 ได้เสนอเอาไว้ เพื่อประธานกรรมการจะได้นำเข้าหารือที่ประชุม ต่อไป

5. ในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งนั้น กรรมการอาจเสนอชื่อ บุคคลอื่นนอกเหนือจากบุคคลหรือคณะบุคคลตามข้อ 1 เสนอมา เข้าร่วมการพิจารณาเพื่อเข้าสู่ ตำแหน่งด้วยก็ได้

6. พิจารณากลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งนั้น ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาบุคคลที่ ใ้ รับการเสนอเพื่อคัดเลือกพร้อมกันทุกกลุ่มทุกคณะ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมที่สุดที่จะแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งอาจเป็นกลุ่มบุคคลในประเภทสถานศึกษาเดียวกันหรือสังกัดกองเดียวกัน ภาคเดียวกันหรือข้ามกลุ่มข้ามกองสังกัดหรือข้ามภาคก็ได้ เพราะถือว่าทุกคนทุกสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาด้วยกันก็ย่อมสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ ตามความรู้ความสามารถและ สถานการณ์ที่เหมาะสม

7. การพิจารณา หากคณะกรรมการกลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งเห็นว่าข้อมูลยังไม่ชัดเจน ควรหาข้อมูลสำหรับผู้ใดเพิ่มเติม อาจเป็นคณะกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนพบกับ บุคคลนั้น หรือศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการตามที่เห็นสมควรก็ได้

8. ให้คณะกรรมการกลั่นกรองบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งนำรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมตามข้อ 6 เสนอต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อพิจารณาสั่งการตามเห็นสมควรอีกครั้งหนึ่ง

2.2.4 วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหาร

วุฒิภาวะทางอารมณ์ หรือ อี คิว (EQ) ย่อมาจาก คำว่า Emotional Quotient หรือ Emotional Intelligence เป็นความฉลาด รอบรู้ ที่เกิดจากการเรียนรู้สังคม เป็นความสามารถใน ด้านจิตใจและอารมณ์ เป็นคุณสมบัติของผู้บริหารในทางที่จะสามารถอดทนอดกลั้นต่อสิ่งที่มา กระแทบได้ เข้าใจและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี มี ความคิดสร้างสรรค์

คันสนีย์ ฉัตรกุลต์ (2542 : 10 - 15) ได้กล่าวถึง อี คิว ไว้ว่า อี คิว หมายถึง ความ ฉลาดในการพัฒนาอารมณ์ของมนุษย์ ซึ่งจะเห็นได้ง่าย ๆ จากบุคลิกภาพนั่นเอง ซึ่งบุคลิกภาพ แบบไหนหรือลักษณะนิสัยอย่างไร จะบ่งบอกได้ว่าคนนั้นมี อี คิว มากหรือน้อยเพียงใด ให้ พิจารณาจาก

1. การรู้ตัว การประมาณตัว ถ้าหากเรารู้ตัวว่าเรามีข้อดีอย่างไร ข้อเสียอย่างไร ก็ทำให้ สามารถปรับแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมส่วนดีให้ดียิ่งขึ้นได้ คนที่มีอีควน้อยอาจมีลักษณะหลงตัว เอง มีข้อดีนิดเดียว แต่คิดว่าตัวเองดีกว่าคนอื่นเสียทั้งหมด ซึ่งทำให้มีปฏิริยาการแสดงออกไม่ เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น มักว่าคนอื่นไม่มีอะไรดีเลย สู้ตัวเองไม่ได้ ในทางตรงกันข้ามคนที่

คิดว่าตัวเองไม่มีอะไรดี ไม่มีข้อดีเลย คอยนึกถึงแต่ข้อเสียของตนเองก็จะเป็นคนที่มีบุคลิกภาพ เศร้าสร้อยหงอยเหงา ไม่มีพลังที่จะทำอะไรให้ประสบความสำเร็จ เพราะฉะนั้นการรู้ตัวเองอย่างถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก

2. การควบคุมอารมณ์ เราพบว่าผู้ใหญ่ที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น ผู้บริหารระดับสูงจะมักเป็นคนสงบเยือกเย็น แต่ไม่เฉื่อยชา ไม่ค่อยแสดงอารมณ์โกรธ เอะอะบึ้ง โมโหก็โววายเสียงดังทันที การไม่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์หรือควบคุมอารมณ์โกรธไม่ได้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกรงกลัว ไม่กล้าเข้าใกล้ ผู้ใหญ่ด้วยกันก็ไม่อยากเผชิญหน้า แม้เพื่อนฝูงก็หนีหาย ทำให้เข้าสังคมได้ยาก เป็นที่ยอมรับของสังคมได้ยาก

3. ความขยันหมั่นเพียร ไม่เลิกล้มความตั้งใจง่าย ๆ ไม่จับจดเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คนเราประสบความสำเร็จไม่ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคอะไรก็ตาม ถ้าเราเชื่อมั่นว่าความคิดนี้ดีแน่ก็ต้องต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบความสำเร็จ

4. ความกระตือรือร้น ถ้าหากคนเราไม่มีความกระตือรือร้น ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่เคยคิดจะทำอะไรเลย แน่แน่นอนว่าจะไม่สามารถสร้างผลงานออกมาได้ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะจะต้องเป็นคนที่มีพลังงาน มีความกระตือรือร้นที่อยากจะสร้างงานอยู่ในตัว ขณะเดียวกันก็ต้องมีพลังงานที่ผลักดันให้ลูกน้องทำงานด้วย เพราะพลังงานของตัวเองอย่างเดียวนั้นไม่พอ ต้องส่งพลังออกไปกระตุ้นคนข้างเคียงหรือลูกน้องทำงานให้องค์กรได้ด้วย นอกจากนี้ยังต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์มองไกลถึง 20 ปีข้างหน้า ไม่ใช่มองเฉพาะปัจจุบัน

5. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้บริหารที่เห็นอกเห็นใจลูกน้อง เป็นเจ้าของบริษัทที่เห็นใจลูกค้า เป็นคนทำงานที่เห็นใจเพื่อนร่วมงานและเป็นคนที่เห็นใจคนในครอบครัวด้วย เพราะฉะนั้นความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจึงมีผลทั้งต่อส่วนตัวและส่วนรวม การรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่นยังรวมถึงคำว่า “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” เช่น เวลาโกรธใครมาก ๆ แล้วกลับไปคิดอีกที ลองเอาใจเขามาใส่ใจเรา ก็จะเกิดความรู้สึกว่า “อ้อ! ถ้าเราเป็นเขา เราก็คงทำอย่างนี้เหมือนกันนะ” เราก็จะอารมณ์เย็นลงควบคุมตัวเองได้ เป็นที่ยอมรับของสังคม

6. การมีระเบียบวินัยในตนเอง เป็นผลดีต่อการทำงาน ทำให้สามารถทำงานสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้และเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้คนเราประสบความสำเร็จได้

7. การเป็นคนมองโลกในแง่บวก เป็นคุณลักษณะของผู้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คือไม่มองโลกในแง่ร้าย ๆ คนที่มองโลกในแง่ร้าย คนที่มองโลกในแง่ร้ายหมายรวมไปถึงคนที่คิดว่าตัวเองไม่มีอะไรดีเลย และคนที่คิดว่าคนอื่นแย่หมดแต่ตัวเองดีที่สุด ส่วนคนที่มองโลกในแง่ดีจะเป็นคนที่เห็นส่วนดีของคนอื่นและเข้าใจว่าคนเราทุกคนล้วนมีข้อดีและข้อเสียด้วยกันทั้งนั้น อาจจะดีมากกว่าเสีย หรืออาจจะเสียมากกว่าดีก็แล้วแต่ เราควรมองข้อดีของคนอื่นและหากมีโอกาสก็อาจแนะนำเขาว่าข้อเสียของเขาคืออะไร เพื่อให้เขาได้แก้ไข ทำอย่างนี้ก็สามารที่จะพูดจาหรือทำงาน

ร่วมกันได้และเราเองก็จะมีความสุข ก็จะมีพลังที่จะทำอะไรต่อมิอะไร ฉะนั้นคนที่มองโลกในแง่ดีจึงจัดว่าเป็นคนที่มีอีคิวดี

8. ความสามารถในการอ่านใจคน เป็นสิ่งที่ค่อนข้างสำคัญ เพราะบางครั้งคนเรารู้สึกอะไรอาจจะไม่พูดหรือแสดงท่าทีออกมามาตรง ๆ เขาอาจไม่บอกว่าจะไม่พอใจแต่คนที่มีความสามารถสามารถดูหรือเดาความรู้สึกนึกคิดของคู่สนทนาได้จากสีหน้าท่าทางรู้ว่าเขาดีใจ รู้ว่าเขาผิดหวัง คนที่มีความสามารถเช่นนี้ย่อมได้เปรียบ เพราะจะทำให้มีปฏิกริยาโต้ตอบได้อย่างเหมาะสม เช่น รู้ว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้ไม่ควรพูด ขณะนี้ควรทำหรือไม่ควรทำอะไร เป็นต้น

9. ต้องเป็นที่รู้จักใช้เหตุผล เป็นคนมีเหตุมีผลไม่เอาแต่อารมณ์โดยไม่ฟังเหตุผลคนอื่นเลย การเป็นมีเหตุมีผลก็จะช่วยให้รู้จักระงับอารมณ์ ไม่แสดงอารมณ์ ไม่โผงผาง หรือแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ ซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

10. เป็นคนใส่ใจอารมณ์ผู้อื่น บางครั้งเราจะพบว่าคนบางคนเวลาพูดคุยสังสรรค์กับใครจะพูดแต่เรื่องของตัวเองตลอดเวลา ไม่ได้ใส่ใจเลยว่าคู่สนทนาจะสนใจฟังหรือไม่ อีคิวในด้านนี้ยังรวมถึงการเป็นคนที่สามารถพูดให้คนอื่นมีความสุขด้วย ใครอยู่ใกล้ก็รู้สึกสนุกสนานสบายใจ ไม่รู้สึกเครียด ไม่กังวล ทำให้คนอยากอยู่ใกล้ คนที่ไม่มีใครอยากอยู่ใกล้นี้ยังรวมถึงคนที่มองโลกในแง่ร้าย คนที่มองว่าตัวเองไม่ดีไม่เก่ง และคนที่ชอบโทษคนอื่นเสมอ ๆ คนที่ไม่ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ คนเหล่านี้มักจะมีพฤติกรรมไม่น่ารัก ไม่น่าเข้าใกล้ ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น คนที่มองอื่นคิดหมด ใครทำอะไรให้ก็ไม่เคยชื่นชม มีแต่ว่าหรือเป็นคนที่ค่อนข้างเครียด คนที่มีลักษณะแบบนี้จึงไม่ค่อยมีใครอยากเข้าใกล้ไม่ค่อยมีเพื่อน บางคนเมื่อมีปัญหาอย่างนี้ก็เลยหันไปมีกิจกรรมที่ไม่ต้องสมาคมกับคน เช่น หันไปเล่นคอมพิวเตอร์ สัตว์เลี้ยง แต่ไม่ได้หมายความว่า คนที่สัตว์เลี้ยงจะเป็นที่มีอีคิวไม่ดี แต่หมายถึงในแง่ของคนที่ไม่ใส่ใจคนอื่นหรือไม่มีใครอยากเข้าใกล้

คนอีกประเภทหนึ่งที่จัดว่ามีอีคิวไม่ดี คือคนที่คือ หัวแข็ง ไม่รู้จักยืดหยุ่น ไม่รู้จักประนีประนอมเลขแบบนี้ก็มีปัญหาในการทำงานในการเข้าสังคมได้เหมือนกันและคนอีกประเภทหนึ่งคือคนที่ไม่มั่นใจในตนเอง กลัวไปหมดจะลงทุนทำอะไรจะเริ่มต้นทำอะไรก็กลัวไปหมด กลัวไม่ประสบความสำเร็จ ที่จริงแล้วคนเราหากผิดหวังหรือล้มเหลวมันไม่สำคัญ ขึ้นอยู่กับว่าถ้าเป็นคนที่มีความดีก็จะมองโลกในแง่บวก แน่ดี จะมองว่าไม่เป็นไร ความล้มเหลวครั้งนี้เป็นบทเรียนและเรียนรู้ว่าทำไมจึงล้มเหลวต่อไปต้องพัฒนาปรับปรุงอย่างไรจึงจะดีขึ้น ในที่สุดก็จะประสบความสำเร็จได้ดังหวัง

เอกสารนี้เป็นที่พิมพ์จากวารสารความสุข (2543 : 15) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ไอคิวและอีคิวแตกต่างกันตรงที่ ไอคิว (Intelligence Quotient) เป็นความเก่งหรือความสามารถที่เป็นผลลัพธ์ทางพันธุกรรม หรือได้มาจากประสบการณ์ทางการศึกษา ซึ่งจะมีโอกาสพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงได้น้อย ขณะที่ อีคิว (Emotional Quotient) คือความฉลาดรอบรู้ที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์ สามารถฝึกฝนและ

เปลี่ยนแปลงได้ อีคิวจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติยุคศหัสวรรษใหม่ที่กรมสุขภาพจิตพยายามผลักดันและกระตุ้นให้สังคมหันมาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอีคิวมากกว่าไอคิว เทคนิคในการพัฒนาอีคิว มี 5 ขั้นตอน คือ

1. ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเอง ก็คือว่าตัวเองกำลังรู้สึกอย่างไร สามารถติดตามความรู้สึกของตัวเองได้ เช่น ตอนนี้รู้สึกโกรธ ตีใจ เสียใจ การรู้ว่าตัวเองกำลังรู้สึกอย่างไร หรือที่เรียกว่ารู้เท่าทันอารมณ์ จะทำให้สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ชั่ววูบขนาดถึงขั้นทำร้ายตัวเอง ทำร้ายผู้อื่น ในที่สุดก็ต้องได้รับโทษเพราะสาเหตุแค่ “บันดาล โทสะ” เท่านั้น การรู้อารมณ์ตัวเอง นอกจากจะทำให้ควบคุมอารมณ์ได้ดีแล้วยังทำให้เราสามารถหลุดพ้นจากอารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้เร็วขึ้น คนที่ไม่รู้จักหรือไม่รู้สึกถึงอารมณ์ของตัวเองหากปล่อยไว้นาน ๆ จะไม่สามารถแสดงออกซึ่งอารมณ์กลายเป็นคนเฉยเมย เป็นคนไม่สนุก กลายเป็นคนที่น่าเบื่อสำหรับคนอื่นได้

2. ความสามารถในการบริหารอารมณ์ตัวเอง รู้วิธีการที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น รู้จักระบายอารมณ์ รู้จักทำความเข้าใจของสาเหตุที่ทำให้เราเกิดอารมณ์ หาวิธีผ่อนคลาย เช่น เล่นกีฬา ร้องเพลง ฟังเพลงหรือเล่นดนตรี จะช่วยให้เรารู้สึกผ่อนคลายและมีความสุขได้ โดยไม่ต้องเก็บกดอารมณ์บางอย่างไว้ในใจ

3. ความสามารถในการทำให้ตนเองมีพลัง สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้อยากทำสิ่งต่างๆ ในชีวิต เป็นคนไม่ยอมแพ้ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือความยากลำบาก

4. ความสามารถในการเข้าถึงจิตใจผู้อื่น หรือเรียกว่ามีความสามารถในการอ่านความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี เช่น ที่ผู้หลักผู้ใหญ่สอนไว้ว่า คนเราต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

5. ความสามารถในการรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่น เทคนิคนี้สำคัญมากไม่ใช่แค่คบกับใครไม่ได้ อยู่กับใครก็ทะเลาะกับเขาไปหมดเพราะคิดว่าตัวเองคืออยู่คนเดียว ถูกอยู่คนเดียว คนที่ได้รับการพัฒนาอีคิว มักจะเป็นคนที่รู้จักหล่อเลี้ยงความสัมพันธ์ที่ดีให้อยู่ต่อไปได้นาน ๆ เช่น รู้จักให้เกียรติ ยกย่อง เห็นผู้อื่นมีคุณค่า

จากความหมายและวิธีการพัฒนาอีคิวนี้ นั่น จัดว่าอีคิวหรือการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของทุกคน และที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารทุกหน่วยงานในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ

2.3 คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะช่วยผู้อำนวยการในการบริหารงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้นั้น จะต้องใช้ความสามารถที่มีในคุณลักษณะเฉพาะด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านทางวิชาการ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ และคุณลักษณะด้านส่วนตัว ซึ่งคุณลักษณะแต่ละด้านนั้นเป็นลักษณะที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลในลักษณะทางพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างไปจากผู้อื่น

2.3.1 คุณลักษณะด้านวิชาการ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะต้องมีความรู้ทางด้านวิชาการทั่วไปซึ่งเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและจะต้องมีความรู้ในด้านวิชาการทางการบริหาร เพื่อใช้ในการบริหารงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารด้านวิชาการไว้ดังนี้

พนัส หันนาภินทร์ (2524 : 56 - 57) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พิเศษของผู้บริหารคือความรอบรู้ทางด้านวิชาการและทางด้านวิชาชีพ อันได้แก่

1. ความรู้ทางวิชาการ

1.1 ความรู้ทางวิชาการทั่วไป ผู้บริหารต้องรู้หลักเบื้องต้นทางวิชาการ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำแก่ ครู - อาจารย์ ได้ไม่ผิดพลาด

1.2 ความรู้ทางด้านวิชาชีพ ได้แก่ความรู้ในการบริหารโรงเรียนและหลักการศึกษได้แก่ ปรัชญาการศึกษา การวัดผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา

2. ประสบการณ์และระดับความรู้ผู้บริหารจะต้องมีประสบการณ์ และความรู้ที่ดี

3. การฝึกอบรมระหว่างการทำงาน ผู้บริหารจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางด้านการศึกษาอยู่ตลอดเวลาได้แก่

3.1 การอ่านหนังสือ

3.2 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารด้วยกัน

3.3 การประชุมทางวิชาการการฟังปาฐกถา

3.4 การศึกษาคูงาน

3.5 การเขียนบทความ

วิจิตร วรตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523 : 79 - 80) ได้กล่าวถึงความรู้พื้นฐานที่ทำให้ผู้บริหาร สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้แก่

1. มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการบริหารงานมาก่อน

2. มีความรอบรู้ทั่วไป ก็จะต้องมีความรอบรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติของงานในหน้าที่และรู้เท่าทันเหตุการณ์ มีความสามารถในการวิเคราะห์วิจัย

3. มีทักษะและความสามารถทางด้านภาษา

4. มีความจำดี

สมบูรณ์ พรธมาภพ (2521 : 6) กล่าวถึงความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารว่าควร

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอ้างอิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามนำไปคัดลอกแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ความรอบรู้อย่างกว้างขวางในวิชาการต่าง ๆ

1.1 ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่าศิลปศาสตร์

1.2 ความรู้ในวิชาชีพ

1.3 ความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

2. ระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ หมายถึง การนำเอาระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานความรู้ของผู้บริหาร

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2517 : 49 - 50) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารทางด้านวิชาการไว้ดังนี้

1. มีความรู้หลักเบื้องต้นของวิชาต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในวิทยาลัย สามารถตรวจตรา แนะนำ ครู - อาจารย์ในวิทยาลัยได้

2. มีประสบการณ์สูง ผ่านงานด้านการเป็นครูมานานพอสมควร รู้แนวทางการปฏิบัติตนได้ดี

3. ค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้บริหารด้วยกัน หมั่นไปฟังปาฐกถาหรือไปดูงานที่วิทยาลัยอื่นที่มีผลงานดีเด่น นำมาพัฒนาวิทยาลัยของตน

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 233 - 234) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารเกี่ยวกับด้านวิชาการไว้ดังนี้

1. ต้องซาบซึ้งในนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงานของตน

2. ต้องมีแผนในการดำเนินงานและหมั่นเอาใจใส่ปรับปรุงอยู่เสมอ

3. ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4. ติดตามงานอยู่เสมอหากพบข้อบกพร่องต้องรีบแก้ไข

5. ต้องรู้จักพิจารณาลำดับความสำคัญของงาน งานด่วนต้องรีบทำก่อน

6. ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดริเริ่มด้วย

7. ต้องการกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นและหาทาง

ปรับปรุงงานของหน่วยงานของตนอยู่เสมอ

วิโรจน์ มหานิล (2535 : 154 - 156) ได้ทำการวิจัยลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของตนเองและอาจารย์พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในด้านคุณสมบัติทางวิชาการเรียงตามลำดับดังนี้

1. รู้และเข้าใจแนวนโยบายการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร

3. รู้กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและระเบียบราชการเป็นอย่างดี

4. รู้และเข้าใจเรื่องหลักสูตรมัธยมศึกษาเป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะของผู้นำเป็นผู้ที่สามารถใช้วิธีการต่างๆ ในการจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ผู้นำกำหนดไว้จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ภิญโญ สาร (2523 : 151 - 152) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำไว้ ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจในการพูดและการกระทำทุกชนิด
2. มีความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้น้อยอยู่เสมอ
3. รู้จักเลือกใช้คน
4. อคติด้วยความเยือกเย็นต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกชนิด
5. คิดตามคำสั่งที่สั่งการไปแล้วอยู่เสมอ
6. ฉลาดที่จะกระตุ้นเตือนผู้น้อยเมื่อล่าช้าหรือผิดพลาด
7. หมั่นอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสามารถและรู้วิธีปฏิบัติงาน โดยเหมาะสม
8. ไม่ดูต่ำหรือกล่าวพรูสาวทใด ๆ ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาต่อหน้าคนอื่น
9. ให้เกียรติเจ้าของความคิดหรือเจ้าของโครงการใหม่ ๆ เสมอ
10. ไม่โลเลเปลี่ยนใจง่าย
11. สั่งงานเป็น ถูกจังหวะเหมาะสมกับคนที่รับงานไปปฏิบัติ
12. รักษาระเบียบ ปฏิบัติตามข้อบังคับ และกฎหมาย โดยเคร่งครัด
13. มีความเด็ดขาดเด็ดเดี่ยวมั่นคงแน่นอน

สมาน รังสิโยกฤษฎ์ และ สุธี สุทธิสมบูรณ์ (2522 : 107 - 108) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของภาวะผู้นำในสังคมไทยว่าควรเป็นไปตามนี้

1. มีความเชื่อมั่นและเคารพในความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น
2. มีความรอบรู้และมีความสามารถในงานที่รับผิดชอบ
3. มีความคิดริเริ่มและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดริเริ่มด้วย
4. มีความกล้าที่จะตัดสินใจ
5. มีการสมานไมตรีและสร้างสามัคคีธรรมกับผู้ร่วมงาน
6. มีความกล้ารับผิดชอบและยอมรับว่ามีพันธะต่อหน้าที่
7. มีประสบการณ์ในการปกครองบังคับบัญชาจากหัวหน้าแบบต่าง ๆ มาแล้ว
8. มีเหตุมีผลยอมรับความจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสาร ไฟศาล กิจเพชร (2523 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงบุคคลที่จะเป็นผู้บริหารที่ดีต้องมีเงื่อนไขด้านการค้า
ไม่ว่ากรคุณลักษณะของภาวะผู้นำ ที่ดีไว้ดังนี้ เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เฉลียวฉลาด แต่ไม่อวดฉลาด
2. มีความสามารถรอบด้าน รู้ความต้องการของผู้ที่อยู่เหนือ รู้หน้าที่ของตน
3. มีกำลังหลักค้ำภายในให้กระตือรือร้นอยู่เสมอ
4. ทำตนให้เป็นที่เชื่อถือ สุจริต มั่นคง พุดจริง ทำจริง
5. กล้าหาญทั้งกายและใจกล้าตัดสินใจ
6. มีความคิดริเริ่มทำให้งานต่าง ๆ ก้าวหน้าอยู่เสมอ สรรวจตัวเอง และพัฒนาหน้าที่ของตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอคิดวางแผนการงานไว้ล่วงหน้า

7. รู้จักวิธีส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา ทำความรู้จักคุ้นเคยและดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

การเสียดสีอย่างปราศจากการเห็นแก่ตัว

1. มีความยุติธรรม ให้ความเป็นธรรมกับทุกระดับ
2. วางตัวดี ประพฤติตัวดี แต่งกายสะอาด
3. กระตุ้นให้ผู้ใต้มีความภูมิใจในงานของตน
4. ให้เกียรติในผลงานที่ผู้ใต้ปฏิบัติ
5. ปฏิบัติงานอย่างเป็นทีม ให้ทำงานแทนกันได้
6. ใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาเหมาะสมกับความสามารถและมีการพัฒนาฝีมือผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 233 - 234) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้นำที่ดีนั้นต้องมีลักษณะดังนี้

1. ต้องจัดให้มีระบบการติดต่อกับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีประสิทธิภาพ
2. ต้องรู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
3. ต้องหมั่นอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสามารถในการทำงาน
4. ต้องเป็นคนใจกว้าง และมีใจหนักแน่นต่อสภาวะการณ์และคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่

เป็นมิตร

5. ต้องเป็นผู้กล้ายอมรับผิด
6. ต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา
7. จงยกย่องชมเชยผู้กระทำความดีและควรกระทำต่อหน้าผู้อื่นเมื่อมีโอกาส
8. จงดูหรือเล่นงานผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสียบ ๆ อย่าให้ใครได้ฮิน
9. ต้องแสดงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นว่าความก้าวหน้าของเขาขึ้นอยู่กับผลแห่งการปฏิบัติงานของเขามากกว่าสิ่งอื่นใด
10. ต้องให้เกียรติผู้เสนอความคิดเห็นหรือวิธีการไว้ที่ผู้อื่นเสนอว่าเป็นของตน
11. อย่าเป็นคนโหดหรือเปลี่ยนใจบ่อย ๆ
12. ต้องเป็นผู้สั่งการและใช้อำนาจที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น หากท่านเป็นผู้ดัดแปลงเนื้อหา และอ้างถึงชื่อของเอกสารฉบับนี้ที่มีการนำไปใช้

13. จงเป็นผู้นำของผู้ได้บังคับบัญชามิใช่ถือแสร้งอยู่เบื้องหลัง

นิพนธ์ ศศิธร (2525 : 196) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะของผู้นำดังนี้

1. ต้องมีความฉลาดและมีวิจารณญาณดี
2. ต้องมีความคิดคำนึงที่ดี
3. ต้องมีอารมณ์หนักแน่น
4. ต้องมีความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง
5. มีความรับผิดชอบสูง
6. มีอารมณ์ขัน

เฉลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 - 121) ได้ทำการศึกษาวิจัยลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความพึงประสงค์ในอันดับต้น ๆ คือ เป็นผู้มีความยุติธรรมกับผู้ได้บังคับบัญชา เป็นผู้มีน้ำใจ มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ที่มีความมั่นคงหนักแน่น ไม่หุนหา

วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญสูงสุดคือ มีการควบคุมอารมณ์ มีความยุติธรรม มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว มีความรับผิดชอบและกล้าเผชิญปัญหา มีความโอ้อ้อมอารี มีความอดกลั้นอดทน ใจคอหนักแน่น

มนูญ ไชยวัฑฒ (2538 : 116 - 120) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีความพึงประสงค์ต่อผู้บริหารและครู-อาจารย์ทำหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ในระดับมากที่สุดในเรื่อง การมีความซื่อสัตย์ยุติธรรม มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป มีคุณธรรมและใจกว้างยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ทุกโอกาส มีความสามารถในการประสานงานและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารนี้เป็นการศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา คามที่ทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมาก คือ มีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนเองและกล้า

เผชิญปัญหาต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่โลเลมีความเด็ดเดี่ยวในการทำงาน มีกำลังใจสูง มีความสามารถในการตัดสินใจและตกลงใจทันที และเมื่อตกลงสั่งการใด ๆ แล้วจะต้องสั่งการอย่างเด็ดขาดชัดเจน นั่นคือจะต้องกล้ารับผิดชอบและรับชอบและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยไม่ย่อท้อ ซึ่งความรับผิดชอบนั้น ครอบคลุมถึงงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อผลงาน ไม่ว่าจะงานนั้นจะถูกหรือผิด

2.3.3 คุณลักษณะด้านส่วนตัว

ลักษณะที่เป็นส่วนรวมของบุคคล โดยเฉพาะของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้แก่ ด้านการงาน ชีวิตส่วนตัวและสังคมทั่วไปที่พิจารณาจากการแต่งกาย อุปนิสัยใจคอ ความรู้สึก อารมณ์ ความซื่อสัตย์ มีศีลธรรม จริยธรรม มีคุณธรรม และบทบาทที่แสดงออก มีผลต่อการบริหารงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2517 : 49 - 51) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารไว้ดังนี้

1. มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูงเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และครู - อาจารย์ในสถานศึกษาได้
2. มีความเฉลียวฉลาดไหวพริบดี ทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้วิธีทำงานอย่างดี แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ความเฉลียวฉลาดของผู้บริหารย่อมทำให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาเกิดความเลื่อมใสและเคารพยกย่องอย่างจริงใจ
3. มีสุขภาพดี คล่องแคล่วว่องไว ดิ้นตัวอยู่เสมอพร้อมที่จะรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ทุกชนิด มีความอดทนในการทำงาน
4. มีความสามารถในการจูงใจคนสูง คือสามารถสนทนาได้ตอบกับคนทุกประเภท แสดงปราศรัยในที่สาธารณะได้สามารถเขียนบทความเผยแพร่ความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้ รู้จักวางตนให้คนอื่นเคารพเลื่อมใส จับความสนใจของบุคคลอื่นได้
5. มีอารมณ์มั่นคงใช้หลักเกณฑ์และเหตุผลแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
6. มีความคิดริเริ่มสูง รู้จักสร้างสรรค์และปรับปรุงให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา
7. รู้จักสร้างและระวังรักษานุกูลลักษณะของตนเองให้เป็นที่พึงใจแก่ผู้ที่ได้พบเห็นโดยทั่วไป
8. เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้น้อยและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้บังคับบัญชาที่ได้รับความสะดวกหรือความโอกาสอันควร
9. มีความอดทน มีความเยือกเย็น และมีเหตุผล ในขณะรับฟังคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกชนิด
10. มีศิลปะในการปกครองผู้อยู่ได้บังคับบัญชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้นลิขสิทธิ์ทั้งนี้ให้คงแก่ผู้แต่งและดั่งข้างอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งซึ่งมีความไม่

11. รู้จักสั่งงานให้ถูกจังหวะและเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานที่จะปฏิบัติให้ผู้อยู่ได้
บังคับบัญชาปฏิบัติตามคำสั่งอย่างสม่ำเสมอ

12. ต้องรักษาระเบียบวินัยปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 56 -57) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่จะเป็นผู้บริหารจะต้องมีคุณ
ลักษณะ ส่วนตัวที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังนี้

1. มีสุขภาพดี งานที่ผู้บริหารทำเป็นงานหนักต้องอาศัยความอดทนทั้งร่างกายและจิตใจ
ความเป็นผู้มีสุขภาพดีจะเป็นหลักประกันประการแรกในการทำงาน

2. มีความเฉลียวฉลาด ช่วยให้เกิดสินปัญหาต่าง ๆ ได้ดี

3. มีอารมณ์มั่นคงมีความเป็นผู้ใหญ่ทำให้บริหารงานด้วยหลักการและเหตุผล เกิดความ
ราบรื่นด้วยหลักการและเหตุผล

4. มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูง

5. มีความสามารถแสดงออกทางความคิด สามารถพูดโน้มน้าวจิตใจ หรือสามารถพูดให้
ผู้อื่นเข้าใจความคิดเห็นของตนตามที่ตั้งใจไว้

6. คุณลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ ความเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ความรู้จักเกรงใจ
คนอื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารเป็นบุคคลที่น่านับถือและน่าเลื่อมใส

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2523 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารที่ดีไว้ว่า
ต้องมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ฉลาด มีความฉลาดมากกว่าคนอื่นหรืออย่างน้อยก็ฉลาดเท่ากับเพื่อนร่วมงาน

2. สุขภาพดี ต้องมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

3. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เพื่อให้เกิดความเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

4. มีสังคมดี เข้าสังคมได้ ร่าเริง มีความเป็นมิตร

5. รอบคอบ พินิจ พิจารณา รู้จักแก้ปัญหา รู้จักดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา

6. มีใจรักงานและศรัทธาในอาชีพของงาน มีความรู้สึกที่ดีต่องานของคน ต่อนักเรียน
ครูและผู้บริหารอื่น ๆ

7. มีคุณธรรมสูง มีความซื่อสัตย์และรักษาคุณค่าที่ย้ำในสังคม

เทพพนม เมืองแมน (2522 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารที่ดี ควร
มีลักษณะดังนี้

1. อากัปกิริยา หน้าตา ท่าทาง กริยาของผู้บริหาร ความประพฤติภาษาที่ใช้ การวิพากษ์
วิจารณ์ หรือ การตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชา

2. มีความกล้า ความเด็ดขาด

3. ความเป็นผู้ไว้วางใจได้

4. มีความอดทน อดกลั้น

5. มีความจริงจัง สนใจต่องาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดาวน์โหลดฟรีนอหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มีความคิดริเริ่ม มองการณ์ไกล

7. มีความซื่อตรงและมีความยุติธรรม

8. มีความรู้และมีความเฉลียวฉลาด

9. ความไม่เห็นแก่ตัว

10. ความตรงต่อเวลา

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2525 : 102 - 103) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดีไว้

ดังนี้

1. มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ

2. มีความสามารถในการวิเคราะห์

3. มีความสามารถในการพิจารณาเหตุการณ์

4. มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้รอบรู้

5. เป็นที่พึ่งแก่ผู้น้อยและเชื่อถือไว้ใจได้

6. ตัดสินใจแน่นอนไม่รวนเร

7. รู้จักปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

8. จิตใจมั่นคงไม่เอาแต่อารมณ์

9. บุคลิกลักษณะและความประพฤติส่วนตัวดี

10. ดันตัวและมีความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ

11. ใจกว้าง

12. รู้จังหวะ เวลา

13. รู้ว่าอะไรควรรีบด่วนอะไรไม่รีบด่วน

14. รับฟังและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี

15. หนักเอาเบาดี

16. หนักแน่น อดทน ไม้ที่อดอวย

17. มีความรู้ ความสามารถในการสร้างสรรค์

18. มีความสามารถในการปรับปรุงงาน

19. รู้จักพิจารณา ฝ่าฝืนอุปสรรค

20. มีคุณลักษณะของผู้ผู้นำ

กัญญา สาธร (2523 : 151 - 152) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหาร ต้องมี

ลักษณะดังนี้

1. ใจกว้าง ใจดี ไม่ตระหนี่ ต่อการเลี้ยงดูและให้รางวัล

2. มีพรหมวิหารสี่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ในสถานที่ สถานการณ์และเวลาอัน

เหมาะสม

3. หนักแน่น ไม่หุนเหยา รับฟังจากทุกฝ่าย

4. มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน
5. ซื่อสัตย์สุจริต
6. ตรงต่อเวลา
7. ขยันและอุทิศเวลาให้แก่งาน
8. อ่อนหวาน นอบน้อม สุภาพ
9. ให้ผู้น้อยพบประได้โดยง่าย
10. กินง่าย อยู่ง่ายไม่ถือตัวเข้ากับคนทุกชั้น
11. ชมคนเป็นและขยันชม
12. เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของผู้น้อย
13. ละเว้นจากการประพฤติชั่ว ซึ่งจะทำให้สังคมรังเกียจตามสภาพของวัฒนธรรมไทย
14. รู้จักถนอมน้ำใจคน
15. รู้จักสร้างและระวังรักษานุคลิกลักษณะของตนเองอยู่เสมอ

สมาน รังสิโยกฤษฎ์ และ สุธี สุทธิสมบูรณ์ (2522 : 107 - 108) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารในสังคมไทยในด้านส่วนตัวควรเป็นไปตามนี้

1. มีความเสียสละ
2. มีความกระตือรือร้นและเข้าสังคมได้ดี
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต
4. มีคุณพินิจมุ่งคงและรอบคอบ
5. มีความจงรักภักดีต่อเพื่อนร่วมงาน
6. มีบุคลิกภาพเข้มแข็งเด็ดเดี่ยว
7. มีความตื่นตัวค้นหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ
8. มีความยุติธรรม

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 233 -234) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับด้านส่วนตัวไว้ ดังนี้

1. ต้องมีความซื่อสัตย์
2. ต้องมีพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
3. ต้องมีความยุติธรรม
4. ต้องเป็นคนตรงต่อเวลา
5. อย่าเป็นคนหูเบาต้องมีความเห็นทุกด้านก่อนแล้วจึงสั่งการหรือปฏิบัติการแต่อย่าเมินต่อข่าวลือหรือคำบอกเล่า
6. ต้องขยันอุทิศเวลาให้หน้าที่การงาน
7. ต้องประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิโรจน์ มหานิล (2535 : 154 - 156) ได้ทำการวิจัยลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของตนเองและอาจารย์ พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในด้านคุณลักษณะส่วนตัวเรียงลำดับ ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
2. มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน
3. ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานในทุกระดับ
4. มีจิตใจสงบปราศจากการคิดอิงฉ้อผู้อื่น
5. มีความรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
6. มีความคิดสุขุมรอบคอบ
7. มีความรู้ลึกต่อครู - อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในทางที่ดี
8. เป็นคนตรงต่อเวลา
9. ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ
10. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง

2.4 โครงสร้างและขอบข่ายงานกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 มีดังต่อไปนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 9 - 33)

(ก) จัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรและหลักสูตรระยะสั้น
หลักสูตรพิเศษ

(ข) ปฏิบัติราชการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่
กระทรวงมอบหมาย หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการ

(1) สำนักงานเลขาธิการกรม

(2) กองคลัง

(3) กองการเจ้าหน้าที่

(4) กองบริการเครื่องจักรกล

(5) กองแผนงาน

(6) กองวิทยาลัยเกษตรกรรม

(7) กองวิทยาลัยเทคนิค

(8) กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

(9) กองออกแบบและก่อสร้าง

(10) สถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อฝ่ายประชาสัมพันธ์ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(11) หน่วยศึกษานิเทศก์

(12) กองการศึกษาอาชีพ เป็นการแบ่งส่วนราชการภายใน

หน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการระดับกอง

สำนักงานเลขาธิการกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรมและราชการที่ไม่ได้แยกให้เป็น หน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและเลขานุการของกรม

(ค) ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของกรม รวมทั้งเผยแพร่กิจกรรมความก้าวหน้าและ

ผลงานของกรม

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนเอกสาร หลักฐานการศึกษาของกรม

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองคลัง มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ อาคารสถานที่ ยานพาหนะ และการงบประมาณ เว้นแต่การตั้งงบประมาณประจำปี

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กองการเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่

(ก) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรม สัญญา และงานคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรม

(ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กองบริการเครื่องจักรกล มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการผลิต ซ่อมสร้างบำรุงรักษา ประสานงานการจัดซื้อ จัดหาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักรกลของกรม

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น กองแผนงาน มีอำนาจหน้าที่

(ก) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ในการกำหนดนโยบายและพัฒนาการจัดการ

การศึกษาวิชาชีพ จัดทำแผนงาน หรือโครงการของกรม พิจารณาจัดทำวิเคราะห์แผนแลโครงการ

การตั้งงบประมาณประจำปีของหน่วยงานในสังกัด

(ข) จัดทำและประสานแผนการปฏิบัติงานของกรม ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตามแผนงานและโครงการ

(ค) จัดระบบการสำรวจ การเก็บ การใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดและเป็นศูนย์ข้อมูลของกรม

(ง) ติดต่อและประสานงานกับองค์กร หรือหน่วยงานต่างประเทศด้านเกี่ยวกับความช่วยเหลือและร่วมมือทางการศึกษา รวมทั้งการจัดประชุมสัมมนาและเจรจาตามที่ได้รับมอบหมาย

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กองวิทยาลัยเทคนิค มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ประเภทอุตสาหกรรม

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ประเภทพาณิชยกรรม กหกรรม และศิลปหัตถกรรม

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสารพัดช่าง

(ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น กองออกแบบและก่อสร้าง มีอำนาจหน้าที่ อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการงานก่อสร้างของกรม หรือตามที่กระทรวงมอบหมาย

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

สถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรม และพัฒนาครูอาชีวศึกษา
- (ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หรือได้รับมอบหมาย

หน่วยศึกษานิเทศก์ มีอำนาจหน้าที่

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
- (ข) นิเทศและเผยแพร่งานวิชาการ
- (ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หรือได้รับมอบหมาย

กองการศึกษาอาชีพ เป็นการแบ่งส่วนราชการภายในกรมอาชีวศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ประเภทหลักสูตรพิเศษ
- (ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หรือได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

3.2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

3.2.3 การทดสอบเครื่องมือ

3.3 วิธีรวบรวมข้อมูล

3.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 40 วิทยาลัย โดยแบ่งประชากรเป็น 2 กลุ่มดังนี้

3.1.1.1 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา และผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 4 ฝ่าย จำนวน 200 คน

3.1.1.2 ครู-อาจารย์ ประกอบด้วย ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในวิทยาลัย อาชีวศึกษา จำนวน 3,145 คน ดังตารางที่ 3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามกลุ่มอาชีวศึกษาภาค

วิทยาลัย	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์
	ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง			
1. วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน	1	4	116
2. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	1	4	143
3. วิทยาลัยพณิชยการบางนา	1	4	112
4. วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	1	4	50
5. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ	1	4	55
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	1	4	84
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	1	4	72
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษารธนบุรี	1	4	94
9. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม	1	4	84
10. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี	1	4	60
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี	1	4	75
12. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี	1	4	66
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้			
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	1	4	69
14. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	1	4	95
15. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	1	4	89
16. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี	1	4	68
17. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต	1	4	82
18. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช	1	4	45
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
19. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา	1	4	71
20. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี	1	4	68
21. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี	1	4	67
22. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	1	4	72
23. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	1	4	75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต่ออ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วิทยาลัย	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์
	ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคเหนือ			
24. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	1	4	102
25. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	1	4	76
26. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย	1	4	61
27. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	1	4	60
28. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	1	4	74
29. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	1	4	104
30. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	1	4	72
31. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	1	4	78
32. วิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิษณุโลก	1	4	61
กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
33. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น	1	4	82
34. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย	1	4	63
35. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	1	4	83
36. วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	1	4	80
37. วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	1	4	69
38. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	1	4	100
39. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา	1	4	97
40. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์	1	4	72
รวม	40	160	3,145

ที่มา : สถิติอัตราครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาประจำปีการศึกษา 2540

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาจากตัวอย่างโดยจำแนกเป็น

3.1.2.1 ผู้บริหาร ใช้ผู้บริหารทั้งหมดเป็นตัวอย่าง จำนวน 200 คน

3.1.2.2 ครู-อาจารย์ กำหนดจำนวนโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and morgan ได้จำนวน 345 คน จากจำนวนประชากร 3,145 คน เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จึงเพิ่มจำนวนเป็น 500 คน

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเลือกสถานศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากจำนวน 50 % ของแต่ละกลุ่มอาชีพศึกษาภาค ได้สถานศึกษา 21 แห่ง ตามตารางที่ 3.2

2. เลือกครู-อาจารย์จากแต่ละวิทยาลัยที่สุ่มได้ตามสัดส่วนของจำนวนครู-อาจารย์แต่ละวิทยาลัย ได้จำนวนครู-อาจารย์ จำนวน 500 คน ตามตารางที่ 3.2

3. ดำเนินการสุ่มรายชื่อครู-อาจารย์ โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายพร้อมจัดทำบัญชีรายชื่อครู-อาจารย์ที่เป็นตัวอย่างเพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่อไป

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนวิทยาลัยศึกษาและจำนวนครู-อาจารย์ที่เป็นตัวอย่าง

วิทยาลัยตัวอย่าง	ครู – อาจารย์ในวิทยาลัย ตัวอย่าง	ตัวอย่างครู - อาจารย์
กลุ่มอาชีพศึกษาคณะกลาง		
1. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	143	39
2. วิทยาลัยพณิชยการบางนา	112	30
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	84	23
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	94	25
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี	75	20
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี	66	19
กลุ่มอาชีพศึกษาภาคใต้		
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	95	25
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	89	24
9. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต	82	22
กลุ่มอาชีพศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
10. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา	71	19
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	72	20
12. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	75	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ผู้จัดทำขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วิทยาลัยตัวอย่าง	ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยตัวอย่าง	ตัวอย่างครู - อาจารย์
กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ		
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	102	28
14. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก	76	21
15. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงราย	74	20
16. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่	104	28
17. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	72	20
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
18. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น	82	22
19. วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	80	22
20. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	100	27
21. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา	97	26
รวม	1,845	500

3.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

3.2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ระเบียบ ประกาศ เอกสาร วารสาร ตลอดจนงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ บทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามระเบียบของกรมอาชีวศึกษาปี พ.ศ. 2529 ประกาศของกรมอาชีวศึกษาปี พ.ศ. 2537 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ซึ่งได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาหลักการทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และบทความที่เกี่ยวข้องกับ

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร หลักการและแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับผู้บริหาร

3.2.1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ระเบียบเกี่ยวกับการบริหาร

สถานศึกษา และการพิจารณาเสนอตัวบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

3.2.1.3 นำข้อมูลจากการศึกษา มาสร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขแบบร่างของแบบสอบถาม

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้จัดแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) สอบถามคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 52 ข้อ จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านคุณสมบัติ จำนวน 14 ข้อ
 2. ด้านคุณลักษณะทางวิชาการ จำนวน 12 ข้อ
 3. ด้านคุณลักษณะทางภาวะผู้นำ จำนวน 13 ข้อ
 4. ด้านคุณลักษณะทางส่วนตัว จำนวน 13 ข้อ
- โดยกำหนดค่าความคิดเห็น เป็น 5 ระดับ ดังนี้
- 5 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
 - 3 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
 - 2 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
 - 1 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

3.2.3 การทดสอบเครื่องมือ

3.2.3.1 พิจารณาความเที่ยงตรง โดยอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามในด้านต่างๆ คือ

1. เนื้อหา (Content) โดยพิจารณาความครอบคลุมและความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม
2. ภาษา (Wording) พิจารณาสำนวนภาษาที่ใช้
3. โครงสร้าง (Structure and Format) ของเครื่องมือและอื่นๆ ได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจแบบสอบถาม

1. ผศ. ดร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
2. นายบุญชู มุลพินิจ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรมอาชีวศึกษา
3. นายสุเทพ ภิรมย์ราช	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรมอาชีวศึกษา
4. นางจีระพันธ์ เสมาทอง	ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา	กรมอาชีวศึกษา
5. นายประสิทธิ์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค	กรมอาชีวศึกษา
6. นายอัมพร ภักดีชาติ	ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ	กรมอาชีวศึกษา

3.2.3.2 การพิจารณาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้วเพื่อให้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐมจำนวน 30 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 5 คน ครู-อาจารย์จำนวน 25 คน แล้วนำแบบสอบถามมาพิจารณาความเข้าใจในการตอบแบบสอบถามและระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Lee J. Cronbach ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach alpha coefficient) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นภาพรวมที่ระดับ $\alpha = 0.80$ ขึ้นไป ซึ่งผลการทดสอบเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวมที่ระดับ $\alpha = 0.95$

3.3 วิธีรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.3.1 บันทึกเสนอคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษา ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยถึงกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังที่กำหนดไว้

3.3.2 เสนอหนังสือ ถึงกรมอาชีวศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.3.3 นำหนังสือที่ผ่านการเห็นชอบแล้วเสนอกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยที่กำหนดในกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดกรอกแบบสอบถาม

3.3.4 ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม

3.3.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนรวมทั้งสิ้น 682 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.43 ของกลุ่มตัวอย่าง

3.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนแต่ละฉบับ

3.4.2 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจที่กำหนดไว้

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ให้คะแนนแล้วมาวิเคราะห์โดย

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก

2.50 - 3.49 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

3.4.4 การเปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้วิเคราะห์ โดยหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบด้วยค่า t-test ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการวิจัยครั้งนี้ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC*

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

3.5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

3.5.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.5.3 ค่า t-test

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการประกอบด้วย

1. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยายตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	64	32.16	104	21.53	168	24.60
หญิง	135	67.84	379	78.47	514	75.40
รวม	199	100.00	483	100.00	682	100.00
2. อายุ						
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	43	8.90	43	6.3
ตั้งแต่ 30 ปี - 40 ปี	9	4.52	189	39.13	198	29.0
ตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี	101	50.76	192	39.75	293	43.0
มากกว่า 50 ปี	89	44.72	59	12.22	148	21.7
รวม	199	100.00	483	100.00	682	100.00
3. อายุราชการ						
ต่ำกว่า 5 ปี	-	-	58	12.01	58	8.5
ตั้งแต่ 5 ปี - 10 ปี	-	-	48	9.94	48	7.0
ตั้งแต่ 10 ปี - 15 ปี	6	3.01	121	25.05	127	18.6
ตั้งแต่ 15 ปี - 20 ปี	46	23.12	140	28.98	186	27.3
มากกว่า 20 ปี	147	73.87	116	24.02	263	38.6
รวม	199	100.00	483	100.00	682	100.00
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	7	1.45	7	1.0
ปริญญาตรี	106	52.27	396	81.99	502	73.6
ปริญญาโทและสูงกว่า	93	46.73	80	16.56	173	25.4
รวม	199	100.00	483	100.00	682	100.00

เอกสารนี้เป็น จากตาราง 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยภาพรวมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 75.40 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 24.60 เมื่อวิเคราะห์แยกกลุ่มพบว่าทั้งสองกลุ่มเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยผู้บริหารเป็นเพศหญิงร้อยละ 67.84 ครู-อาจารย์เป็นเพศหญิงร้อยละ 78.47

ตามสถานภาพทางอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดโดยภาพรวม กลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.0 เมื่อวิเคราะห์แยกกลุ่มพบว่าผู้บริหารที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.76 รองลงไปได้แก่กลุ่มอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.72 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39.75 รองลงไปได้แก่กลุ่มอายุตั้งแต่ 30 ปี - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.13

ตามสถานภาพทางอายุราชการ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดโดยภาพรวมกลุ่มอายุราชการมากกว่า 20 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงไปได้แก่กลุ่มอายุราชการตั้งแต่ 15 ปี - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.3 เมื่อวิเคราะห์แยกกลุ่มพบว่าผู้บริหารมีอายุราชการมากกว่า 20 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.87 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์อายุราชการ 15 ปี - 20 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.89 รองลงไปได้แก่กลุ่มอายุราชการ 10 ปี - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.05 กลุ่มอายุราชการมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.02

ตามสถานภาพทางวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมกลุ่มวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.6 แต่เมื่อวิเคราะห์แยกกลุ่มพบว่าผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.27 รองลงไปได้แก่ปริญญาโทและสูงกว่าคิดเป็นร้อยละ 46.73 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์มีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 81.99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็น
ของผู้บริหาร และครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา	n = 682		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. เป็นเพศชาย	3.12	1.08	ปานกลาง	14
2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี	3.85	1.09	มาก	11
3. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	4.28	.92	มาก	4
4. ได้รับปริญญาโททางบริหารการศึกษา	3.82	1.01	มาก	12
5. รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาไม่น้อยกว่า 10 ปี	4.22	.87	มาก	6
6. ปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา	4.14	.93	มาก	10
7. ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อาจารย์ 2 ระดับ 6	4.19	.92	มาก	7
8. ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหาร	4.18	.95	มาก	8
9. เคยทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี	4.15	.93	มาก	9
10. มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ปฏิบัติงาน	3.13	1.32	ปานกลาง	13
11. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษา หรือระดับกรมอาชีวศึกษา	4.27	.82	มาก	5
12. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	4.70	.55	มากที่สุด	2
13. มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง	4.60	.61	มากที่สุด	3
14. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงทิวาจาที่เหมาะสม	4.77	.51	มากที่สุด	1
ภาพรวม	4.10	.49	มาก	

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้

โดยภาพรวมแล้วผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าจากที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.77$) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.28$) มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.60$)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ระดับมากคือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{X} = 4.58$) มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษา หรือระดับกรมอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) รับราชการในกรมอาชีวศึกษามาไม่น้อยกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.22$)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ระดับปานกลางและอยู่ในลำดับที่ท้าย ๆ คือ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.13$) และเป็นเพศชาย ($\bar{X} = 3.12$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์ และลำดับที่ของความ
 คิดเห็นของผู้บริหารและครู – อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ
 ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาทางด้านการวิชาการ	n = 682		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรม อาชีวศึกษา	4.65	.52	มากที่สุด	3
2. มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็น ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี	4.69	.52	มากที่สุด	1
3. มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผน	4.60	.55	มากที่สุด	6
4. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับของราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการ ได้อย่างถูกต้อง	4.65	.53	มากที่สุด	4
5. มีความสามารถในการนำความรู้แนวความคิดใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์	4.59	.57	มากที่สุด	7
6. มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ครู-อาจารย์ ทางวิชาการ	4.56	.61	มากที่สุด	8
7. มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อพัฒนางานที่รับผิดชอบ	4.45	.62	มาก	10
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน ที่รับผิดชอบ	4.67	.54	มากที่สุด	2
9. สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเสมอ เมื่อมีโอกาส	4.36	.68	มาก	11
10. สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพ อยู่เสมอ	4.52	.60	มากที่สุด	9
11. มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร	4.65	.55	มากที่สุด	5
12. มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษา	4.32	.71	มาก	12
ภาพรวม	4.56	.43	มากที่สุด	

จากการที่ส่งไปคำนวณแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการ
 ไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้คือค่าเฉลี่ยที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการ
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้

โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการเป็นรายข้อแล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.69$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.67$) รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.65$) มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.65$) มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร ($\bar{X} = 4.65$)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากคือ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.45$) สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส ($\bar{X} = 4.36$) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านภาวะผู้นำ	n = 682		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้	4.55	.55	มากที่สุด	12
2. มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง	4.74	.49	มากที่สุด	1
3. มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็ว และถูกต้อง	4.68	.50	มากที่สุด	2
4. มีความสุขุมรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการ ปฏิบัติงาน	4.64	.55	มากที่สุด	5
5. มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งได้	4.61	.57	มากที่สุด	7
6. มีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผล	4.57	.58	มากที่สุด	10
7. เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล	4.65	.54	มากที่สุด	4
8. มีความสามารถกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความ สนใจในการปฏิบัติงาน	4.56	.56	มากที่สุด	11
9. เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ	4.65	.52	มากที่สุด	3

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านภาวะผู้นำ	n = 682		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
10. มีความสามารถในการวางแผนงานที่รับผิดชอบ	4.58	.53	มากที่สุด	9
11. มีความสามารถในการมอบหมายงานให้ ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.55	.57	มากที่สุด	13
12. สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	4.59	.56	มากที่สุด	8
13. มีความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผล	4.62	.57	มากที่สุด	6
ภาพรวม	4.61	.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้

โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำเป็นรายชื่อแล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง ($\bar{X} = 4.74$) มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง ($\bar{X} = 4.68$) เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ ($\bar{X} = 4.65$) เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล ($\bar{X} = 4.65$) มีความสุขุมรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.64$) ตามลำดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุดแต่อยู่ในลำดับที่ท้ายๆ คือมีความสามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความสนใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.56$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.55$) มีความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.55$) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับที่พึงประสงค์และลำดับที่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครู – อาจารย์ด้านส่วนตัวของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านส่วนตัว	n = 682		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน	4.81	.43	มากที่สุด	1
2. ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานในทุกระดับ	4.81	.45	มากที่สุด	2
3. มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์	4.69	.54	มากที่สุด	4
4. เป็นคนตรงต่อเวลา	4.64	.53	มากที่สุด	6
5. เสียสละไม่เห็นแก่ตัว	4.65	.57	มากที่สุด	5
6. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมกับฐานะ เวลา สถานที่ และสถานการณ์	4.49	.60	มาก	9
7. มีความสุภาพอ่อนน้อมต่อคนทั่วไป	4.44	.65	มาก	11
8. มีใจคอหนักแน่น ไม่หุนหา	4.74	.51	มากที่สุด	3
9. มีความสามารถในการพูด - การเขียน	4.44	.62	มาก	10
10. พุดจูงใจให้คนอื่นเชื่อถือและคล้อยตามได้	4.34	.69	มาก	12
11. กระฉับกระเฉงคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน	4.51	.59	มากที่สุด	7
12. มีรูปร่างและบุคลิกภาพ สง่าผ่าเผย	4.32	.74	มาก	13
13. มีจิตใจร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ	4.51	.63	มากที่สุด	8
ภาพรวม	4.57	.42	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้

โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัวเป็นรายชื่อแล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการที่พึงประสงค์มากที่สุดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.81$) ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานในทุกระดับ ($\bar{X} = 4.81$) มีใจคอหนักแน่น ไม่หุนหา ($\bar{X} = 4.74$) มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ($\bar{X} = 4.69$) เสียสละไม่เห็นแก่ตัว ($\bar{X} = 4.65$)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด มีความสามารถในการพูด - การเขียน ($\bar{X} = 4.44$) มีความสุภาพอ่อนน้อมต่อคนทั่วไป ($\bar{X} = 4.44$) พุดจูงใจให้คนอื่นเชื่อถือและคล้อยตามได้ ($\bar{X} = 4.34$) มีรูปร่างและบุคลิกภาพสง่างามผศ ($\bar{X} = 4.32$)

ตารางที่ 4.6 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับที่พึงประสงค์และลำดับ ที่ของความความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 3 ด้านของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา	n = 682		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. คุณลักษณะด้านวิชาการ	4.56	.43	มากที่สุด	3
2. คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ	4.61	.41	มากที่สุด	1
3. คุณลักษณะด้านส่วนตัว	4.57	.42	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.58	.38	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นภาพรวมของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 3 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนี้ โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นรายด้านแล้วพบว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่มากที่สุดทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X}=4.61$) คุณลักษณะด้านส่วนตัว ($\bar{X} = 4.57$) และคุณลักษณะด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่าง
ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของ
ผู้บริหารกับครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับที่	
1. เป็นเพศชาย	2.89	1.08	14	3.22	1.08	13	3.62**
2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี	3.91	1.09	11	3.82	1.09	12	-1.06
3. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.24	.96	7	4.29	.91	4	.66
4. ได้รับปริญญาโททางบริหาร การศึกษา	3.69	.98	12	3.87	1.02	11	2.09*
5. รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษา มาไม่น้อยกว่า 10 ปี	4.28	.76	5	4.19	.92	6	-1.31
6. ปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือ หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะ หรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา	4.27	.87	6	4.09	.95	10	-2.33*
7. ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อาจารย์ 2 ระดับ 6	4.29	.87	4	4.15	.94	9	-1.74
8. ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหาร	4.18	.92	9	4.18	.96	7	-.05
9. เคยทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างาน หรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้า คณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรม อาชีวศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี	4.10	.95	10	4.17	.92	8	.93
10. มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ ปฏิบัติงาน	3.06	1.24	13	3.16	1.35	14	.96
11. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับใน ระดับสถานศึกษาหรือระดับกรม อาชีวศึกษา	4.23	.84	8	4.28	.81	5	.74
12. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	4.66	.57	2	4.72	.54	2	1.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการที่ทำการพิมพ์

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับที่	
13. มีสภาพความพร้อมของตนเองและ สภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้อ อำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง	4.57	.59	3	4.61	.62	3	.71
14. มีวุฒิภาวะอารมณ์และสังคมนวม ทั้งบุคลิกภาพท่วงทิวาจาที่ เหมาะสม	4.76	.49	1	4.77	.52	1	.19
ภาพรวม	4.08	.43		4.11	.51		.73

** $P \leq .01$ * $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โดยภาพรวมแล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อแล้ว พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในคุณสมบัติ เป็นเพศชาย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในคุณสมบัติ ได้รับปริญญาโททางบริหารการศึกษา ปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะ หรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับความพึงประสงค์แล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์ระดับมากในคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการในลำดับต้นๆ สอดคล้องกันคือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมนวมทั้งบุคลิกภาพท่วงทิวาจาที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่งเป็นลำดับที่ 1, 2, 3 ตามลำดับ

สำหรับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่ต่างกันคือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในลำดับที่ 7 แต่ของครู-อาจารย์จัดอยู่ในลำดับที่ 4 ปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ใน

ลำดับที่ 6 แต่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์อยู่ในลำดับที่ 10 ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อาจารย์ 2 ระดับ 6 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในลำดับที่ 4 แต่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ อยู่ในลำดับที่ 9 มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรม อาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารจัดอยู่ในลำดับที่ 8 แต่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์อยู่ในลำดับที่ 5

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการ ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านวิชาการ	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับที่	
1. รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการ ศึกษาของกรมอาชีวศึกษา	4.58	.53	3	4.67	.52	5	2.06*
2. มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงานเป็นอย่างดี	4.60	.51	2	4.72	.52	1	2.70**
3. มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวน การวางแผน	4.51	.56	6	4.63	.55	7	2.52*
4. มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของทาง ราชการ ที่สามารถตัดสินใจสั่งการ ได้อย่างถูกต้อง	4.56	.55	4	4.69	.52	4	2.86**
5. มีความสามารถในการนำความรู้ แนวคิดใหม่ๆ หรือเทคโนโลยี ใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์	4.46	.59	8	4.65	.55	6	3.99**
6. มีความสามารถในการให้คำปรึกษา แก่ครู-อาจารย์ทางวิชาการ	4.48	.60	7	4.60	.62	8	2.35*
7. มีความรู้ ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา	4.33	.65	10	4.50	.60	10	3.26**
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการ พัฒนางานที่รับผิดชอบ	4.62	.58	1	4.70	.52	2	1.73

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ไว้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ เว้นแต่เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ เว้นแต่เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านวิชาการ	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับ ที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับ ที่	
9. สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนา ทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส	4.26	.70	11	4.40	.67	11	2.45*
10. สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ วิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ	4.45	.58	9	4.55	.61	9	1.95
11. มีความรู้ ความเข้าใจหลัก จิตวิทยาการบริหาร	4.55	.57	5	4.69	.54	3	3.07**
12. มีความรู้ ความเข้าใจกระบวนการ วิจัยทางการศึกษา	4.15	.71	12	4.38	.70	12	3.90**
ภาพรวม	4.46	.42		4.60	.42		3.80**

** $P \leq .01$ * $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านความรู้ทางวิชาการ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อแล้ว พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ข้อ คือ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความสามารถในการนำความรู้แนวความคิดใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษาและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ คือ รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผน มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ครู-อาจารย์ทางวิชาการ สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส ส่วนประเด็นอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับความพึงประสงค์แล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ระดับมากในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการในลำดับต้นๆ สอดคล้องกันคือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้และความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหารตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการในข้อสนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษา ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์อยู่ในลำดับท้าย ๆ คือลำดับที่ 9, 10, 11, 12 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำระหว่าง
ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านภาวะผู้นำ	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับ ที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับ ที่	
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่ การปฏิบัติได้	4.47	.55	13	4.58	.54	11	2.44*
2. มีความรับผิดชอบในงาน ที่ปฏิบัติสูง	4.71	.48	1	4.74	.49	1	.74
3. มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะ หน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง	4.60	.53	3	4.71	.48	2	2.59**
4. มีความสุขุมรอบคอบและละเอียด ถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน	4.61	.53	2	4.65	.55	5	.87
5. มีความสามารถในการคลี่คลาย ปัญหาความขัดแย้งได้	4.58	.55	4	4.62	.58	7	.91
6. มีความสามารถในการวิเคราะห์ เหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผล	4.55	.54	9	4.57	.60	13	.44
7. เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการ และมั่นคงไม่โลเล	4.54	.56	10	4.69	.52	3	3.23**
8. มีความสามารถกระตุ้นให้ผู้อื่น บังคับบัญชาให้ความสนใจในการ ปฏิบัติงาน	4.47	.54	12	4.59	.56	9	2.53*
9. เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถในการเผชิญปัญหา จนงานสำเร็จ	4.56	.53	7	4.68	.52	4	2.61**
10. มีความสามารถในการวางแผน งานที่รับผิดชอบ	4.56	.50	8	4.59	.54	10	.54
11. มีความสามารถในการมอบหมาย งานให้ผู้อื่นบังคับบัญชา	4.51	.54	11	4.57	.58	8	1.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านภาวะผู้นำ	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับ ที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับ ที่	
12. สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับ บัญชาเพื่อปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	4.57	.51	6	4.60	.58	8	.79
13. มีความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผล	4.57	.58	5	4.64	.57	6	1.42
ภาพรวม	4.56	.38		4.63	.41		2.06*

** $P \leq .01$ * $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อแล้ว พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อมีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ มีความสามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความสนใจในการปฏิบัติงาน ส่วนข้ออื่นๆ นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับความพึงประสงค์แล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์ระดับมากในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในลำดับต้นๆ สอดคล้องกันคือ มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้องตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะมีความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับท้ายๆ

สำหรับข้อที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในลำดับที่แตกต่างกันมากคือ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล มีความสุขุมรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งได้ มีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลเมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัว ระหว่าง
ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้าน ส่วนตัว	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับ ที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับ ที่	
1. มีความซื่อสัตย์สุจริตในการ ปฏิบัติงาน	4.79	.48	1	4.81	.41	2	.53
2. ให้ความยุติธรรมกับผู้ร่วมงานใน ทุกระดับ	4.77	.50	2	4.83	.43	1	1.42
3. มีความสามารถในการควบคุม อารมณ์	4.67	.57	3	4.70	.52	4	.71
4. เป็นคนตรงต่อเวลา	4.67	.54	4	4.63	.52	6	-87
5. เสียสละไม่เห็นแก่ตัว	4.65	.56	6	4.64	.58	5	-21
6. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสม กับฐานะ เวลา สถานที่ และ สถานการณ์	4.51	.58	8	4.48	.61	9	-91
7. มีความสุภาพอ่อนน้อมต่อคนทั่วไป	4.47	.57	10	4.42	.68	11	-44
8. มีใจคอหนักแน่น ไม่หุนเหิน	4.65	.56	5	4.77	.48	3	2.64**
9. มีความสามารถในการพูด-การเขียน	4.43	.59	11	4.44	.64	10	.28
10. พุดจูงใจให้คนอื่นเชื่อถือและ คล้อยตามได้	4.35	.60	12	4.34	.72	12	-11
11. กระฉับกระเฉงคล่องแคล่วในการ ปฏิบัติงาน	4.51	.55	7	4.51	.61	8	.10
12. มีรูปร่างและบุคลิกภาพ สง่าผ่าเผย	4.31	.66	13	4.32	.77	13	.23
13. มีจิตใจร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใส อยู่เสมอ	4.47	.65	9	4.53	.63	7	1.06
ภาพรวม	4.56	.43		4.57	.42		.40

** $P \leq .01$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัว โดยภาพรวมแล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อแล้ว พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อมีใจคอหนักแน่น ไม่หุเบา ส่วนข้ออื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับความพึงประสงค์แล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ระดับมากในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในลำดับต้นๆ สอดคล้องกันคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีใจคอหนักแน่น ไม่หุเบา ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัวในข้อ มีความสุภาพอ่อนน้อมต่อคนทั่วไป มีความสามารถในการพูดการเขียน พุดจูงใจให้คนอื่นเชื่อถือนและคล้อยตามได้ มีรูปร่างและบุคลิกภาพสง่าผ่าเผย ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์อยู่ในลำดับท้ายๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงภาพรวมเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ทั้ง 3 ด้าน ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา	ผู้บริหาร n = 199			ครู-อาจารย์ n = 483			t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ลำดับ ที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ลำดับ ที่	
1. คุณลักษณะด้านวิชาการ	4.46	.42	3	4.60	.42	2	3.80**
2. คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ	4.56	.38	1	4.63	.41	1	2.06*
3. คุณลักษณะด้านส่วนตัว	4.56	.43	2	4.57	.42	3	.40
ภาพรวม	4.53	.36		4.60	.38		2.35*

** $P \leq .01$ * $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านแล้ว พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแล้ว พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านส่วนตัว คุณลักษณะด้านวิชาการ ส่วนครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

5.2 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 682 คน ในจำนวนดังกล่าว จำแนกเป็นผู้บริหาร 199 คน คิดเป็นร้อยละ 29.18 เป็นครู - อาจารย์ 483 คน คิดเป็นร้อยละ 70.82

1. ผลการศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งคุณสมบัติที่พึงประสงค์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพ ท่วงทิวาจาที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษา หรือระดับกรมอาชีวศึกษา

1.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการในภาพรวมอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำ ด้านส่วนตัว และด้านวิชาการตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับที่พึงประสงค์รายด้านแล้วพบว่า

1.2.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล มีความสุขุมรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน

1.2.2 ด้านส่วนตัว ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีใจคอหนักแน่นไม่หุบเบา มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ เสียสละไม่เห็นแก่ตัว

1.2.3 ด้านวิชาการ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับที่พึงประสงค์รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยภาพรวมแล้วพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ ในข้อเป็นเพศชาย ได้รับปริญญาโททางบริหารการศึกษา โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร และในข้อปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารมากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความพึงประสงค์ระดับมากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงทิวาจาที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสภาพความพร้อมของตนเอง และสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง เป็นลำดับที่ 1, 2, 3 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่าง
 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของ
 ผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยภาพรวมแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาลำดับที่ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเป็นรายด้านแล้วพบว่า ผู้
 บริหารมีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านส่วนตัว คุณลักษณะ
 ด้านวิชาการ ส่วนครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้าน
 วิชาการ คุณลักษณะด้านส่วนตัว ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึง
 ประสงค์เป็นรายด้านแล้วพบว่า

3.1 ด้านภาวะผู้นำ ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์
 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า
 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อ มี
 ปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการ
 และมั่นคงไม่โพลเเมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงาน
 สำเร็จ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ มีความสามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับ
 บัญชา ให้ความสนใจในการปฏิบัติงาน โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์มากกว่าค่า
 เฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึง
 ประสงค์ระดับมากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ ข้อมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง มี
 ปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง ส่วนคุณลักษณะในข้อ มีความ
 สามารถในการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติ
 ได้ ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับท้าย ๆ

3.2 ด้านวิชาการ ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์
 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า
 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อ มี
 ความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความ
 รู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่าง
 ถูกต้อง มีความรู้ความสามารถในการนำความรู้แนวความคิดใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้
 ให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีความรู้
 ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษา รู้และเข้าใจ
 นโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผน มี
 ความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ครู - อาจารย์ทางวิชาการ สนใจและเข้าร่วมประชุมทางวิชา

การเสมอเมื่อมีโอกาส โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู-อาจารย์มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมาก ในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ ข้อที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการีสามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะในข้อ สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษาทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับท้าย ๆ ตามลำดับ

3.3 ด้านส่วนตัว ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความพึงประสงค์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างกันจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อมีใจคอก่อนหนักแน่นไม่หุเบา โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัวที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมาก ในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีใจคอก่อนหนักแน่นไม่หุเบา ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะในข้อมีความสุขพออ่อนน้อมต่อคนทั่วไป มีความสามารถในการพูดการเขียน พูดจูงใจให้คนอื่นเชื่อถือและคล้อยตามได้ มีรูปร่างและบุคลิกภาพสง่าผ่าเผย ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับท้าย ๆ ตามลำดับ

5.3 อภิปรายผล

5.3.1 ผลการศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

5.3.1.1 คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากในคุณสมบัติมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าวาจาที่เหมาะสม การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์เป็นความฉลาดรอบรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้สั่งสมเป็นความสามารถทางด้านจิตใจและด้านอารมณ์ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ

ของผู้บริหารในการที่จะอดทนต่อสิ่งที่มากระทบได้ รู้เข้าใจและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานผู้ใต้บังคับบัญชาและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตรงกับความคิดเห็นของ สันสนีย์ ฉัตรกุลดี (2542 : 10 - 15) ที่ว่าผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์นั้นคืออยู่ที่มีความฉลาดในการพัฒนาอารมณ์โดยต้องรู้จักประมาณตัว รู้ว่าตัวเองมีข้อดีข้อเสียอย่างไร สามารถปรับตัวแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมส่วนที่ดีให้ดียิ่งขึ้น ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ โดยผู้ที่เป็นผู้บริหารมักเป็นคนสงบเยือกเย็นแต่ไม่เฉื่อยชา ไม่ค่อยแสดงอารมณ์โกรธอะอะบึ้งบึ้ง โมโหก็ไว้วางใจเสียดังทันที ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกรงกลัวไม่กล้าเข้าใกล้ ต้องมีความขยันหมั่นเพียร ต้องมีความกระตือรือร้น มีวิสัยทัศน์ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีระเบียบวินัยในตนเองมองโลกในแง่บวก มีความสามารถในการอ่านใจคน รู้จักใช้เหตุผลและใส่ใจในอารมณ์ของผู้อื่น ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะสูง คือมีอารมณ์และจิตใจเป็นผู้ใหญ่ มีพลังจิตสูง มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงาน (สวัสดี สุคนธรรสี. 2514 : 26) และสอดคล้องกับแนวความคิดของเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525 : 22) ที่ว่าผู้นำทางการศึกษา ควรเป็นผู้ที่อดทนต่อการรับฟัง สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้กับความตึงเครียด วิตกกังวล ก้าวร้าวต่าง ๆ

อีกข้อหนึ่งของผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากคือ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี เพราะผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการในด้านต่าง ๆ มากมายต้องมีความขยันหมั่นเพียร ต้องมีความอดทนต่อความเหนื่อยยากลำบาก ต้องมีจิตใจที่แจ่มใสไร้เรื่องอยู่ตลอดเวลา ไม่ตึงเครียดวิตกกังวล ดังที่ Chester I Barnard (1926 : 92 - 102) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดีไว้ว่าต้องมีชีวิตชีวาและทนทาน สอดคล้องกับแนวความคิดของสมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 293 - 296) ที่ว่าผู้บริหารต้องมีคุณสมบัติทางร่างกายที่สมบูรณ์มีสุขภาพดี เป็นที่ดึงดูดใจเป็นผู้ที่บรรลุมวุฒิภาวะทางอารมณ์ซึ่งเท่ากับเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีนั่นเองและสอดคล้องกับวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2523 : 3 - 4) ผลงานวิจัยของเฉลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 - 121) และพนัส หันนาकिनทร์ (2524 : 56 - 57) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีสุขภาพที่ดีงานของผู้บริหารเป็นงานหนักต้องอาศัยความอดทนทั้งร่างกายและจิตใจ ความเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจเป็นหลักประกันประการแรกในการทำงาน

อีกข้อหนึ่งของผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากคือ มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง ผู้ที่จะก้าวเข้าสู่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการต้องเป็นผู้ที่มีสภาพความพร้อมของตนเองและครอบครัว ไม่เช่นนั้นจะทำให้บริหารงานและควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ได้ ซึ่ง Ralph M. Stogdill (1974 : 7 - 16) ได้รวบรวมผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่าผู้นำควรมีคุณสมบัติเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องฐานะและเศรษฐกิจและสังคมดี มีฐานะพอเลี้ยงตัวเองให้อยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่ากลุ่ม ไม่มีหนี้สินหรือหยาบยืมเพื่อนร่วมงานจนทำให้ฐานะตำแหน่งในสังคมด้อยลงและคุณสมบัตินี้

สอดคล้องกับผลการประชุมสัมมนาของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาบริหาร
 อาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2532 : 1) ซึ่งได้สรุป
 คุณสมบัติข้อหนึ่งของผู้บริหารไว้ว่าต้องมีความพร้อมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม และสอดคล้อง
 กับผลการวิจัยของชวณ แก้วท่า (2523 : บทคัดย่อ) และวิลไรต์น์ สุรบุตร (2538 : 168) ที่พบว่าผู้
 บริหารจะบริหารงานได้ดีนั้นต้องมีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวารบรื่น ฐานะทางเศรษฐกิจ
 ของครอบครัวอยู่ในขั้นคล่องตัวพอสมควร และต้องสามารถอุทิศเวลาให้กับการบริหารงานไม่มี
 ภาระส่วนตัวมากเกินไป

อีกข้อหนึ่งที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากคือ สำเร็จการศึกษา
 ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในการบริหารงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการในสถานศึกษา
 นั้นต้องมีความสามารถในหน้าที่และความรับผิดชอบอันที่จะทำให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือ
 กันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการจึงต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิและความรู้ความ
 สามารถ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพของสังคมไทยปกติจะไม่ค่อยยอมรับผู้ที่มีความรู้ระดับเดียวกับกับ
 คนมาเป็นหัวหน้า (นิพนธ์ ศศิธร. 2525 : 245 - 246) สำหรับในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศ
 สหรัฐอเมริกาได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารไว้ว่าจะต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโท
 (Elizabeth H. Woellner. 1974 : 2) ดังนั้นผู้ช่วยผู้อำนวยการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เหนือคนอื่น ๆ
 ตามที่พนัส หันนากินทร์ (2524 : 66) กล่าวไว้ว่าถึงแม้ปริญญาจะไม่เป็นเครื่องประกันว่าผู้บริหาร
 จะสามารถทำงานได้ผลดีก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถทางสติปัญญาของผู้บริหาร
 และสอดคล้องกับระวี ภาวิไล (2523 : 82 - 85) ที่ว่าคุณสมบัติของผู้ที่สมควรจะได้รับการแต่งตั้ง
 ให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยนั้นคุณสมบัติที่สมบูรณ์ในตำแหน่งผู้บริหารชั้นสูงและ
 ลดหลั่นลงมาตามลำดับได้แก่ การมีทัศนคติกว้างขวางและรอบรู้ในศาสตร์ทั้งหลาย ดังนั้นผู้ช่วยผู้
 ำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับคุณสมบัติโดยภาพรวมทั้งที่ผู้บริหาร
 และครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์

ข้อนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความพึงประสงค์อยู่
 ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับท้าย ๆ แสดงให้เห็นวิชาการมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ปฏิบัติ
 งานทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ ไม่ให้ความสำคัญไว้และวิทยาลัยอาชีวศึกษาก็ไม่ได้ตั้งอยู่ในทุก
 จังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในข้อ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในสถานศึกษานั้นกรมอาชีว
 ศึกษาไม่พึงประสงค์ให้บุคคลโคขึ้นสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาเดิม
 หรือสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : เอกสารอัครสำเนา)

ข้อเป็นเพศชาย ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลางและ
 อยู่ในอันดับสุดท้าย แสดงว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องในการบริหาร
 งานว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ซึ่งแต่เดิมสังคมไทยมีความเชื่อว่าผู้บริหาร

เพศชายจะบริหารงานได้ดีกว่าเพศหญิง แต่ปัจจุบันความเชื่อมีแนวโน้มเปลี่ยนไปตามผลงานของวิจัยของบุญมา กัมปนาทพงษ์ อ่างใน วิไลรัตน์ สุรนตร (2538 : 153) ที่พบว่าผู้บริหารหญิงมีคุณลักษณะด้านวิชาการและด้านความสามารถในการบริหารงานสูงกว่าชาย

5.3.1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการในภาพรวมอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุดโดยที่ระดับที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำ ด้านส่วนตัว และด้านวิชาการ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ในอันดับแรกคือ ด้านภาวะผู้นำ ซึ่งข้อที่มีความพึงประสงค์มากที่สุดในด้านภาวะผู้นำคือ มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง ระดับที่พึงประสงค์ที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์พึงประสงค์รองลงมาคือ ด้านส่วนตัวข้อที่มีความพึงประสงค์มากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติงาน ระดับที่พึงประสงค์ที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในอันดับสุดท้ายคือ ด้านวิชาการข้อที่มีความพึงประสงค์มากที่สุดคือ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นรายด้านพบว่า

ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและครู - อาจารย์และครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการควรมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ เป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล มีความสุขุมรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิโรจน์ มหานิล (2535 : 154 - 156) ที่พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีความคิดสุขุมรอบคอบ ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง สอดคล้องกับแนวความคิดของนิพนธ์ ศศิธร (2525 : 196) ที่ว่าผู้นำต้องมีความรับผิดชอบสูงต้องมีความฉลาดและมีวิจารณญาณที่ดี ต้องมีอารมณ์หนักแน่นและต้องมีความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับสภาวะผู้นำที่สังคมไทยพึงมีตามที่ สมาน รังสิโยกฤษฎ์ และสุธี สุทธิสมบุญ (2522 : 107 - 108) กล่าวไว้ คือ ผู้บริหารต้องมีความรอบรู้และมีความสามารถในงานที่รับผิดชอบ มีความกล้ารับผิดชอบและยอมรับว่ามีพันธะต่อหน้าที่ มีบุคลิกภาพที่เข้มแข็งเด็ดเดี่ยว มีคุณพินิจที่มั่นคงและรอบคอบ ผู้ช่วยผู้อำนวยการต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน และกล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่โลเลมีความเด็ดเดี่ยวในการทำงาน มีกำลังใจสูง มีความสามารถในการตัดสินใจและตกลงใจทันทีและเมื่อตกลงสั่งการใด ๆ แล้วจะต้องสั่งการอย่างเด็ดขาด ชัดเจน นั่นคือจะต้องกล้ารับผิดชอบและรับชอบและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ

ได้โดยไม่ย่อท้อ ซึ่งความรับผิดชอบนั้นครอบคลุมถึงงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อผลงานไม่ว่างานนั้นจะถูกหรือผิด (บุญส่ง จำปาโพธิ์. 2539 : 201)

ด้านส่วนตัว ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการควรมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีใจคอหนักแน่น ไม่หุนหา มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ เสียสละไม่เห็นแก่ตัว คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ช่วยผู้อำนวยการต่าง ๆ นี้ช่วยให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามารถปกครองบังคับบัญชาและปฏิบัติงานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของภิญโญ สาคร (2523 : 151 -152) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคกับทุกคน มีใจคอหนักแน่น ไม่หุนหา รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย อดทนด้วยความเยือกเย็นต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกชนิด มีพรหมวิหารสี่ คือ มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ในสถานที่ สถานการณ์และเวลาอันเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ มหานิล (2535 : 154 - 156) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานในทุกระดับมีจิตใจสงบปราศจากการกีดริษยาต่อผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 - 121) ที่พบว่าผู้บริหารควรเป็นผู้มีความยุติธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้มีน้ำใจ มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ที่มีความมั่นคงหนักแน่นไม่หุนหาเชื่อคนง่ายและสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ ไยบัวเทศ (2538 : 116 - 120) ที่พบว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ในระดับมากที่สุดในเรื่อง การมีความซื่อสัตย์และยุติธรรม มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานนักเรียนนักศึกษาดลจดนบุคคลทั่วไป การมีคุณธรรมและใจกว้างยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส มีความสามารถในการประสานงานและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการเหล่านี้ยังตรงกับแนวความคิดของสมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 233 - 234) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีนั้นต้องมีความซื่อสัตย์ ต้องมีความยุติธรรม ต้องเป็นคนใจกว้างและมีใจคอหนักแน่นทนต่อสภาวะการณ์และคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตร อย่าเป็นคนหุนหาต้องฟังความเห็นทุกด้านก่อนแล้วจึงสั่งการหรือปฏิบัติการ อย่าเมินต่อข่าวลือหรือคำบอกเล่า ต้องขยันในงานอุทิศเวลาให้หน้าที่การงาน อย่าเป็นคนโลเลเปลี่ยนใจบ่อย ๆ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีสรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการของกรมอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง มีหลักธรรมจริยธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 2) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญสูงสุดคือ มีการควบคุมอารมณ์ มีความยุติธรรม มีความ

เฉลียวฉลาดและไหวพริบดี มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว มีความรับผิดชอบและกล้าเผชิญกับปัญหา มีความโอบอ้อมอารี มีความอดทนอดกลั้นใจคอหนักแน่น

ด้านวิชาการ ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยมีความเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการควรมีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ รู้และเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการที่มีความรอบรู้ทางวิชาการกว้างไกล สามารถนำหลักการต่าง ๆ มาใช้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับความคิดของวิจิตร วรตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523 : 79 - 80) ที่ว่าความรู้พื้นฐานที่จะทำให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการบริหารงานอย่างดี มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติของงานในหน้าที่และรู้เท่าทันเหตุการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีย์ จิตเนื่อง (2526 : 88) ที่ว่า ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานทั้งหมดที่ตนปฏิบัติและรู้ว่าหน่วยย่อยสัมพันธ์กันอย่างไรและสอดคล้องกับสุเทพ ภิรมย์ราช (2534 : 46 - 49) ที่ว่า คุณสมบัติของผู้บริหารอาชีวศึกษาตามความคาดหวังของผู้ได้บังคับบัญชา ต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานเพื่อพัฒนางานให้ก้าวหน้า ต้องมีความรู้ความสามารถในหน้าที่เข้าใจระเบียบกฎหมาย แบบแผน ขนบธรรมเนียมของทางราชการ ต้องมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชาและสอดคล้องกับบรรณสิทธิ์ สิทธิสุนทร (2524 : 9 - 10) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความรู้เฉพาะวิชาการในหน้าที่ โดยตรงให้แตกฉานและมีความรู้ในวิชาการแนวอื่น ๆ เกี่ยวกับหน่วยงานในหน้าที่

5.3.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยภาพรวมแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อเป็นเพศชายได้รับปริญญาโททางบริหารการศึกษา โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร ทั้งนี้ในข้อเป็นเพศชายในสภาพความเป็นจริงของกรมอาชีวศึกษาผู้บริหารในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย ยกเว้นวิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งเป็นไปตามสภาพของงานที่มีอยู่ในแต่ละวิทยาลัย อีกกรณีหนึ่งนั้นสภาพสังคมไทยตั้งแต่ดั้งเดิมมีความเชื่อว่าผู้บริหารงานเป็นเพศชายจะบริหารงานได้ดีกว่าเพศหญิง มีความเป็นผู้นำและ

มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงกว่าเพศหญิง แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมและแนวโน้มของควมเชื่อได้เปลี่ยนไป ซึ่งงานวิจัยของ บุญมา กัมปนาทพงษ์ อ่างใน วิไลรัตน์ สุรบุตร (2538 : 153) พบว่าผู้บริหารหญิงมีคุณลักษณะด้านวิชาการและด้านความสามารถในการบริหารงานสูงกว่าชาย สำหรับข้อได้รับปริญญาโททางบริหารการศึกษา นั้นครู - อาจารย์มีความคาดหวังว่าผู้บริหารที่มีความรู้สูงกว่าจะสามารถช่วยเหลืองานต่าง ๆ ได้ดีทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของ Elizabeth H. Woellner. (1974 : 2) ได้กำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเป็นผู้บริหารไว้ว่าจะต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโท และสอดคล้องกับแนวความคิดของ นิพนธ์ ศศิธร (2525 : 245 - 246) ที่กล่าวไว้ว่าสังคมไทยมักจะไม่ค่อยยอมรับผู้ที่อยู่ในระดับเดียวกับตนมาเป็นหัวหน้า

สำหรับข้อปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา ถ้าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารมากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารต้องอาศัยผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวกช่วยเหลือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ จึงต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์มาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2517:47-50) ที่ว่าผู้บริหารจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการบริหารงานมาก่อน ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์สูงด้านการเป็นครูมานานพอสมควร รู้แนวทางการปฏิบัติงานได้ดี ความรู้และประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้ามองเห็นปัญหาและงานที่จะดำเนินการได้โดยตลอด โดยที่ผู้บริหารที่ดีควรมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการบริหารงานมาก่อน (วิจิตร วรตบวงกูร และ สุพิชญา ธีระกุล. 2523 : 79 - 80)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวกที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความพึงประสงค์ระดับมากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมนวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าวาจาที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่งเป็นลำดับที่ 1, 2, 3 ตามลำดับ

ข้อมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมนวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าวาจาที่เหมาะสม ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับแรกเพราะต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวกที่มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งที่มากระทบ รู้และเข้าใจและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานร่วมกับผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข มีความขยันหมั่นเพียร มีความกระตือรือร้น มีวิสัยทัศน์ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีระเบียบวินัย มองโลกในแง่บวก จะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ (สันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2542 : 10 - 15) สอดคล้องกับแนวความคิดของศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2517 : 49 - 51) ที่ว่าผู้บริหารต้องมีอารมณ์มั่นคงรู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับสมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 293 - 296) พันธ์ หันนาจินทร

(2524 : 56 - 57) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้ที่บรรลุลุทธิทางภาวะทางอารมณ์ มีอารมณ์มั่นคง มีความเป็นผู้ใหญ่บริหารงานด้วยหลักการและเหตุผล

ผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกัน เพราะงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นงานหนักต้องอาศัยความอดทนทั้งร่างกายและจิตใจ ความเป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดีเป็นหลักประกันประการแรกในการทำงาน (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 3 - 4) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีสุขภาพดีต้องมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเจลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 - 121) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

ผู้มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่งหมายถึง การมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีของผู้ช่วยผู้อำนวยการ การมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีของผู้บริหารจะมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความร่วมมือกับสังคมหรือชุมชนได้ (ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์. 2525 : 67 - 69) สอดคล้องกันชวน แก้วกำ (2523 : บทคัดย่อ) และวิไลรัตน์ สุรบุดร (2538 : 168) ที่ว่าผู้บริหารต้องมีความสัมพันธ์ของครอบครัวที่ราบรื่น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในสภาพดีและคล่องตัวพอสมควร เพราะผู้บริหารจะต้องเสียสละอยู่เป็นประจำและต้องอุทิศเวลาให้กับการบริหารงาน ไม่มีภาระส่วนตัวมากเกินไปและสอดคล้องกับ Ralph M. Stogdill. (1974 : 7 - 16) และการประชุมสัมมนาของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารอาชีพศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2532 : 1) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความพร้อมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม มีฐานะพอเลี้ยงตัวเองให้อยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่ากลุ่มในสังคม ไม่มีหนี้สินหรือหยิบยืมเพื่อนร่วมงานจนทำให้ฐานะตำแหน่งทางสังคมด้อยลง

5.3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมแล้วพบว่าแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาลำดับที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเป็นรายด้านแล้ว พบว่าผู้บริหารมีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำคุณลักษณะด้านส่วนตัว คุณลักษณะด้านวิชาการ ส่วนครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ในคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านส่วนตัวตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการที่มีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่คุณลักษณะด้านส่วนตัว ส่วนคุณลักษณะด้านวิชาการนั้นผู้บริหารให้ความสำคัญไว้ในอันดับสุดท้าย ส่วนครู - อาจารย์นั้นต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการที่มีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำเป็นอันดับแรกเช่นเดียวกัน รองลงไปได้แก่คุณลักษณะด้านวิชาการ สำหรับคุณลักษณะด้านส่วนตัวนั้นครู - อาจารย์ให้ความสำคัญไว้ในอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นรายด้านแล้วพบว่า

5.3.3.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาวะผู้นำของผู้ช่วยผู้อำนวยการแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อมีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น มีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ มีความสามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความสนใจในการปฏิบัติงาน โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร แสดงให้เห็นว่าครู - อาจารย์มีความต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารที่ดีที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดี ที่จะช่วยให้การทำงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษาดำเนินไปได้อย่างราบรื่น สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวความคิดของศิริกาญจน์ โกลสุภ (2517 : 49 - 51) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความเฉลียวฉลาดไหวพริบดีทันโลกทันเหตุการณ์ รู้วิธีทำงานอย่างดี แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง ความเฉลียวฉลาดของผู้บริหารย่อมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเลื่อมใสและเคารพยกย่องอย่างจริงใจ มีอารมณ์มั่นคงใช้หลักเกณฑ์และเหตุผลแก้ไขปัญหาค่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านภาวะผู้นำที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์มากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ ข้อมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง สอดคล้องกับนิพนธ์ ศศิธร (2525 : 196) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความรับผิดชอบสูงและสอดคล้องกับแนวความคิดของภิญโญ สาร (2523 : 164 - 166) ผู้บริหารที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม ศีลธรรม รู้จักรับผิดชอบเมื่อผิดพลาด รับคำตำหนิโดยเต็มใจ มีความมานะบากบั่นไม่ทอดทิ้งในการปฏิบัติในหน้าที่และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประถม แสงสว่าง (2524 : 334) และบุญส่ง จำปาโพธิ์ (2539 : 171) ที่ว่าคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหาร คือความรับผิดชอบในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ข้อมีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์ระดับมากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันเช่นเดียวกัน แสดงว่าทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการที่มีความเฉลียวฉลาด และกล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ทันที่ขณะปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารและครู - อาจารย์ในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทำให้งานต่าง ๆ สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ไพศาล กิจเพชร (2523 : 14 - 15) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความเฉลียวฉลาดแต่ไม่อดฉลาด มีความรู้ความสามารถรอบด้าน รู้ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง รู้ความต้องการของตน มีความกล้าหาญกล้าตัดสินใจ และสอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 102 - 103) ที่ว่าผู้บริหาร

ที่ดีต้องมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ มีความสามารถในการวิเคราะห์ มีความสามารถในการพิจารณาเหตุการณ์ มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้รอบรู้ เป็นที่พึ่งแก่ผู้น้อยเชื่อถือไว้วางใจได้ ตัดสินใจแน่นอนไม่รวนเร

ส่วนคุณลักษณะในข้อมีความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในอันดับท้าย ๆ แสดงว่าคุณลักษณะทั้งสองข้อนี้ ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ถือว่าเป็นงานประจำและหน้าที่หลักที่จะต้องปฏิบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการอยู่แล้ว แต่ความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาและการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ก็เป็นหัวใจในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมใจ นีแก้วรณพิณ (2528 : 85) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฉลาดมีไหวพริบ กระฉับกระเฉงว่องไวมองการณ์ไกล กล้าเผชิญกับปัญหาต่างๆ และตัดสินใจได้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์และสอดคล้องกับ Benjamin M. Sachs. (1966 : 62) ที่ว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เข้าใจสถานการณ์ผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี สามารถนำความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงานได้ และสอดคล้องกับแนวความคิดของศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2517 : 49 - 51) ที่ว่าผู้บริหารที่ดี รู้จักสั่งงานให้ถูกจังหวะและรู้จักเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานที่จะปฏิบัติให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติตามคำสั่งอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดริเริ่มสูง รู้จักสร้างสรรค์และปรับปรุงให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา

5.3.3.2 ด้านวิชาการ ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการแตกต่างกัน โดยที่ครู - อาจารย์ มีความพึงประสงค์สูงกว่าผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อมีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความสามารถในการนำความรู้แนวคิดใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษา รู้และเข้าใจนโยบายจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผน มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ครู - อาจารย์ทางวิชาการ สนใจและเข้าร่วมประชุมทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร แสดงว่าครู - อาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีความต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการที่มีความรู้ความสามารถในหน้าที่ เข้าใจระเบียบกฎหมายแบบแผน ขนบธรรมเนียมของทางราชการ (สุเทพ ภิรมย์ราช. 2534 : 46) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีย์ จิตเนื่อง (2526 : 88) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดีควรมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานทั้งหมดที่ตน

ปฏิบัติ และรู้ว่าหน่วยงานมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ขวัญส่ง (2541 : 83) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ และมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา และสอดคล้องกับแนวความคิดของ วิจิตร วรตบงกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523 : 79 - 80) ที่ว่าผู้บริหารจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการบริหารงานอย่างดี มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติของงานในหน้าที่และรู้เท่าทันเหตุการณ์

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านวิชาการที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์ มีความพึงประสงค์ในระดับมากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือข้อ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหารตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537 : 110) ที่พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมองการณ์ไกล และสอดคล้องกับแนวความคิดของ Chester M. Nolte. (1966 : 385 - 389) ที่ว่าคุณลักษณะที่จะทำให้ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถในการทำงานที่ดีคือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

คุณลักษณะในข้อสนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษา ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับท้าย ๆ ตามลำดับ แต่ค่าเฉลี่ยของระดับที่พึงประสงค์ของทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ก็ยังคงอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะพิเศษของผู้บริหารที่ต้องมีคือความรอบรู้ทางวิชาการและทางด้านวิชาชีพ ความรู้ทางวิชาการ ผู้บริหารต้องรู้หลักเบื้องต้นทางวิชาการเพื่อตรวจสอบควบคุมและให้คำแนะนำแก่ครู - อาจารย์ได้ไม่ผิดพลาด ส่วนความรู้ทางด้านวิชาชีพ ผู้บริหารต้องมีความรู้หลักในการบริหารและหลักการศึกษาค้นคว้าได้แก่ปรัชญาการศึกษา การวัดผลการศึกษา การนิเทศการศึกษาและจิตวิทยาการศึกษา (พนัส หันนาภินทร์. 2524 : 56 - 57) และสอดคล้องกับแนวความคิดของสมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 233 - 234) ที่ว่าผู้บริหารนั้นต้องเข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่และกิจกรรมในหน่วยงานของตน มีแผนในการดำเนินงานและหมั่นเอาใจใส่ปรับปรุงอยู่เสมอ ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ กระตุ้นและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นและหาทางปรับปรุงหน่วยงานอยู่เสมอ และสอดคล้องกับวิญญู อังคณาภิรักษ์ (2522 : 12 - 13) ที่ว่าผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำในการแสวงหาความรู้ทางวิชาการและความรู้ใหม่ ๆ มากกระตุ้นให้ครูตื่นตัวในงานวิชาการ

5.3.3.3 ด้านส่วนตัว ผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านส่วนตัวของผู้ช่วยผู้อำนวยการไม่แตกต่างกัน โดยที่ผู้บริหารมีความพึงประสงค์สูงกว่าครู - อาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในข้อมีใจคอหนักแน่นไม่หุเบา โดยที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู - อาจารย์มากกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร ทั้งนี้ครู - อาจารย์ต้องการผู้บริหารที่มีใจคอหนักแน่นไม่หุเบา เพราะในสังคมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งส่วนใหญ่ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์เป็นเพศหญิงจะมีความไวในเรื่องนี้ ซึ่งภิญโญ สาร (2523 : 151-152) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารไว้ว่าต้องเป็นผู้มีใจคอหนักแน่นไม่หุเบา รับฟังจากทุกฝ่าย มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน มีความเด็ดขาดเด็ดเดี่ยวมั่นคงแน่นอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 - 121) ที่พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ดีคือ เป็นผู้ที่มีความมั่นคงหนักแน่นไม่หุเบา เชื่อคนง่ายและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารี ศรีมาโนชน์ (2527 : 91) ที่พบว่าคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับอธิการบดีวิทยาลัยครู คือ การไม่เป็นคนหุเบา เชื่อหรือกระทำตามคำพูดโดยไม่มีสืบสวนข้อเท็จจริง

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านส่วนตัวที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์มากในลำดับต้น ๆ สอดคล้องกันคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีใจคอหนักแน่นไม่หุเบาตามลำดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพบุลย์ ทองโย (2531 : 89 - 90) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรมในการปฏิบัติงาน ใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับคนทุกระดับ มีความจริงใจต่อผู้อื่นเสมอและสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 - 121) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดี ควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ที่มีจิตใจมั่นคงหนักแน่นไม่หุเบาเชื่อคนง่าย สอดคล้องกับแนวความคิดของ Shane and Wilber. (1954 : 517 - 519) ที่ว่าคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารคือจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมสูงและคุณธรรมที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหารคือ ความซื่อสัตย์สุจริต การเป็นคนหนักแน่นและมีวิจรรย์ญาณ และสอดคล้องกับวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2523 : 3 - 4) ที่ว่าผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะที่ดีคือ มีคุณธรรมสูง มีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาคุณค่าที่ย้ำในสังคม ผู้บริหารที่ดีที่มีคุณธรรม มีความขยันหมั่นเพียรความซื่อสัตย์สุจริต มีความมั่นคงทางอารมณ์หนักแน่นไม่หุเบา จะสามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ

คุณลักษณะในข้อมีความสุภาพอ่อนน้อมต่อคนทั่วไป มีความสามารถในการพูด การเขียน จูงใจให้คนอื่นเชื่อถือและคล้อยตามได้ มีรูปร่างและบุคลิกภาพสง่างามเสีย ทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์มีความพึงประสงค์สอดคล้องกันในลำดับท้าย ๆ แต่ค่าระดับความพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของภิญโญ สาร (2523 : 151 - 152) ที่ว่าผู้บริหารต้องมี

คุณลักษณะ อ่อนหวานอบน้อม สุภาพ รู้จักสร้างและระวังรักษาบุคลิกภาพของตนเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ ทองใบ (2531 : 88 - 20) ที่พบว่าผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักใช้วาจา สุภาพเหมาะสมกับบุคคลทุกระดับ

5.4 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึงประสงค์ ในคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้อำนวยการอยู่ในระดับมากในข้อ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้ง บุคลิกภาพท่วงท่าวาจาที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสภาพความพร้อมของตนเอง และสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่งและมีความพึงประสงค์ในคุณ ลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยในด้านภาวะผู้นำในข้อ มีความ รับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง มีปฏิภาณไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง เมื่อ มีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมีความสามารถในการเผชิญปัญหาจนงานสำเร็จ ด้านส่วนตัวในข้อ มี ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานในทุกระดับ มีใจคอหนัก แน่นไม่หุบเบา ด้านวิชาการในข้อ มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ รู้และเข้าใจ นโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.4.1 ครู - อาจารย์ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ ควรจะได้ศึกษาผลการวิจัยครั้งนี้เพื่อจะได้ ทราบถึงคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้ บริหารและครู - อาจารย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาครู - อาจารย์และผู้ช่วยผู้ช่วย ราชการ

5.4.2 สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ควรจะได้นำคุณสมบัติและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ไปเป็นแนวทาง ในการเสนอบุคคลในเบื้องต้นเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

5.4.3 กรมอาชีวศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำคุณสมบัติและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ใช้เป็นข้อมูลใน การจัดฝึกอบรมสัมมนาผู้ช่วยผู้อำนวยการและเป็นข้อมูลในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยในเรื่อง

1. คุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2529. “ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529.” กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.

กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2537. ครบรอบ 53 ปี กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2537. “หลักเกณฑ์การสรรหามูลคณเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา.” กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.

กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. “หลักเกณฑ์การสรรหามูลคณเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา.” กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.

กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. “สถิติอัตราครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา.” กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

เฉลิม รัชชนะกุล. 2524. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์. 2525. “คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการประถมศึกษารัฐบาลจังหวัด.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดิลก สุขเกษม. 2542. “คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ถวิล เกื้อกุลวงศ์. 2530. การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

เทพพนม เมืองแมน. 2522. บทความเกี่ยวกับภาวะผู้นำและสื่อความหมาย. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา.

ทัศนีย์ ขวัญสง. 2541. “การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ทีมข่าวสารานุกรมสุข. 2543. 23 กุมภาพันธ์. “อีคิว” เครื่องวัดความสำเร็จเด็กไทยแห่งสหสวรรช. ไทยรัฐ. หน้า 15.

- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. 2525. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. 2525. “การเตรียมตัวเป็นนักบริหาร.” บนเส้นทางสู่นักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- นิพนธ์ ศศิธร. 2525. การจัดระเบียบองค์การปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ฉมศ.
- บุญมา กัมปนาทพงษ์. 2532. “การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญส่ง จำปาโพธิ์. 2539. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ประถม แสงสว่าง. 2524. ลักษณะนักบริหารการศึกษาที่คนไทยพึงประสงค์. กรุงเทพฯ : สารศึกษาศาสตร์พิมพ์.
- พนัส หันนาคินทร์. 2524. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ไพศาล กิจเพชร. 2523. ลักษณะการเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : พัฒนาชุมชน.
- ไพบุลย์ ทองไข. 2531. “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ตามความคาดหวังของผู้บริหารครูอาจารย์และศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 6.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิญโญ สาธร. 2523. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ส.การพิมพ์.
- เมธี ปิณฑนานนท์. 2525. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.
- มบุญ ไชยวาทศ. 2538. “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ระวี ภาวิไล. 2523. “การแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย.” รายงานเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งไปสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การสัมมนาเรื่องระบบบริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. 2523. ธรรมชาติของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วาริ ศรีมานิชน์. 2527. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการวิทยาลัยครู.” วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิญญู อังคนารักษ์. 2522. วิธีทำงานให้ได้ดี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตร วรุตขางกุล และสุพิชญา ชีระกุล. 2523. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา
เบื้องต้น. สมุทรปราการ : โรงพิมพ์ขนิษฐาการพิมพ์.
- วิจิตร ดิฉันท์ก. 2537. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เอส. ซี. วี.
- วิรัช สงวนวงษ์วาน. 2531. การบริหารครบวงจร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมสพับลิชชิง.
- วิโรจน์ มหานิล. 2535. “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของตนเองและอาจารย์.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร อ่อนประเสริฐ. 2537. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตสาขามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิไลรัตน์ สุรบุดร. 2538. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิด
สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษาปี 2535.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. 2517. “คุณสมบัติของครูใหญ่” วารสารประชากรศึกษาปีที่ 25 ฉบับที่ 10
(พฤษภาคม 2517) หน้า 49 - 51.
- ศันสนีย์ ด้ ทรกุลต์และคณะ. 2542. ไอคิวและอีคิวประจู่ความสำเร็จของลูก. กรุงเทพฯ :
แปลนพรีนติ้ง.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2523. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณาธิการพิมพ์.
- สงวน ช้างฉัตร. 2530. “สังขรณ์สำหรับผู้บริหาร.” คุรุปริทัศน์ ปีที่ 12 (ธันวาคม 2530),
หน้า 30 - 32.
- สวัสดิ์ สุคนธรังสี. 2514. “นักบริหารคือใคร.” วารสารนักบริหาร (มกราคม 2514),
หน้า 26 - 31.
- สมาน รังสิโยกฤษณ์และสุธี สุทธิสมบุญ. 2522. หลักการบริหารเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ไทยพิมพ์.
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2532. “รายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง
ผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า.” กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.
- สมบุญ พรหมภาพ. 2521. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์
การพิมพ์.

- สมพงษ์ เกษมสิน. 2521. การบริหารบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สมใจนีก วรรณพิน. 2528. “คุณสมบัติของคณาบดีตามทัศนะของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุเทพ ภิรมย์ราช. 2534. ผู้ตำแหน่งบริหารกรมอาชีวศึกษา. กรมอาชีวศึกษา : เอกสารอัดสำเนา.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2525. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนีย์ จิตเนื่อง. 2526. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะของการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร. 2524. “ท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไร.” วารสารกรมบัญชีกลางปีที่ 22 เล่มที่ 5 (กันยายน - ตุลาคม 2524), หน้า 9 - 10.
- Banard, Chester I. 1926. **Organization and management.** Cambridge Mass : Massachusett Harward University Press.
- Campbell, Ronald F., and others. 1978. **Introduction to Educational Administration.** 5 th.ed. Boston : Allyn and Bacon, Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. 1970. **Essential of psychological Testing.** New York, Harper and Brothers.
- Krejcie, Robert v. and Morgan, Daryle W. 1970. **Determining Sample size for Research Activities.** Journal of Educational and Psychological Measurement.
- Nolte, Chester M. 1966. **An Introduction to School Administration : Selected Readings.** New York, The McMillan Company.
- Sachs, Benjamin M. 1966. **Administration : A Behavioral Approach.** Boston : Houghton niffin company P.P.
- Shane, Harold G. and Wilber A Yarch. 1957. **Creative School Administration.** New York, Henry Holt Company.
- Simon, Herbert A.. 1976. **Administrative Behavior.** New York : The Free Press.
- Spain, Charles A. and others. 1956. **Educational Leadership and Elementary School Principal.** New York : Rinehart and company, Inc.
- Stogdill, Ralph M. 1974. **Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research.** New York : The Free Press.
- Woellner, Elizabeth H.. 1974. **Requirement for certification Chicago and London : The University of Chicago Press.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 164/2540

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ ว่าที่ ร.ต.ลาก มิเกล็ด

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของว่าที่ ร.ต.ลาก มิเกล็ด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อ และโครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย	กรรมการ
ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

(ลายเซ็น)

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2540

1. ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา" โดยมี อาจารย์ไพรัตน์ พิทักษ์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ คร.ศิริพรรณ ชุมนุม เป็น อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2540

(รศ.ดร.มนัส สัจวารศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3111

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ ว่าที่ ร.ต.ลาก มิเกล็ด ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3268052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503 - 4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 311 ?

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายบุญชู มุลพินิจ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร: 3266052-6101 ต่อ 2663,2642 คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3268503 - 4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3117

คณะกรรมการชุดสรรหากรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายสุเทพ ภิรมย์ราช

ด้วยคณะกรรมการชุดสรรหากรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการชุดสรรหากรรมการ หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ทศ.วิจิตร วัฒนะ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642 คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3268503 - 4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 311

คณะกรรมการชุดสหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจตุรพักตรพิมาน เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางจิระพันธ์ เสมาทอง

ด้วยคณะกรรมการชุดสหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการชุดสหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอบอกมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรมณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642 กดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269503 - 4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3111

คณะกรรมการ
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายประสิทธิ์ พร้อมมูล

ด้วยคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการฯ หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503 - 4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3114

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายอำพร ภักดิ์ชาติ

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการ หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-8101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503 - 4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 3262

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕๐ กันยายน 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

ด้วย ว่าที่ ร.ต.ลาก มิเกล็ด เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่างานบัณฑิตศึกษา ทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร.3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 4129

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด เป็นนักศึกษابริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา”
ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2540

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถาน
ศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วย
งานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

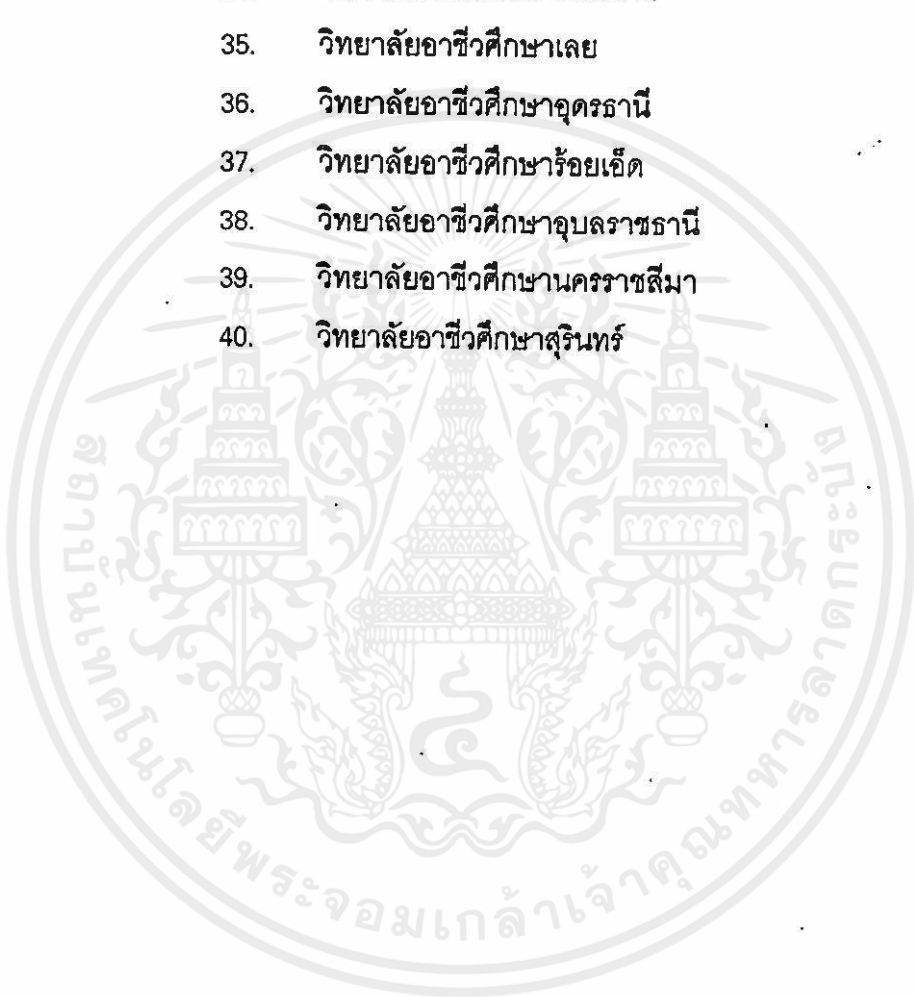
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา (ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์) นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวแก่บุคคลอื่นที่มี การนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย ว่าที่ ร.ต.ลาม มิเกล็ด

1. วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
2. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
3. วิทยาลัยพณิชยการบางนา
4. วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
5. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษารามบุรี
9. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
10. วิทยาลัยอาชีวศึกษากำฉนวนบุรี
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
12. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี
14. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
15. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
16. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
17. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต
18. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช
19. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
20. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
21. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
22. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
23. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
24. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์
25. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
26. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
27. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่ข้อมูลของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

28. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
29. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงราย
30. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
31. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
32. วิทยาลัยพณิชยการมิ่งพระพิฆณุโลก
33. วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
34. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
35. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย
36. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
37. วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
38. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
39. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา
40. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 3995

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๔ ธันวาคม 2540

เรื่อง อนุญาตให้ทำการศึกษาวิจัย

เรียน คณะคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/ 4129 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2540

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า ว่าที่ ร.ต.ลาภ มิเกล็ด นักศึกษาปริญญาโท คณะคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์
หลักสูตรคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา มีความประสงค์จะแจกแบบ
สอบถามประกอบการวิจัย เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา" รายละเอียดทราบแล้วนั้น

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้ว อนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในสถาน
ศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับ
ที่มุมบนขวาทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาส่งผลงานวิจัยให้กรมอาชีวศึกษาทราบในโอกาสต่อไปด้วย
จึงขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนอง อ๋มเอม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โทร. 282-9357 , 282-2549 ต่อ 1600-13

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

ที่ ศธ 0908/2435

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๔

ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย พณิชยการธนบุรี

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ว่าที่ร.ต.ลาภ มิเกล็ด นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในสถาน
ศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา"

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษาจึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น
ทั้งนี้เพื่อศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาต่อไป

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับ
ที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจันสนา เสรีภาพ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 282-9357 , 282-2549 ต่อ 1600-13

โทรสาร 282-9357 ต่อ 1600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
76000 032 - 425557

5 มกราคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร.ต.ลาภ มิเกล็ด อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขา การบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา " เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด ข้าพเจ้าใคร่ขอความกรุณาให้ท่านช่วยตอบแบบ สอบถามที่แนบมาด้วยนี้ ตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบจากข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ เท่านั้นจะ ไม่มีผลเสียหายต่อตัวท่านและงานในหน้าที่แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม แล้วส่งแบบสอบถามคืนที่ผู้ประสานงาน ที่แจกแบบสอบถามนี้ในวิทยาลัยของท่านหลังจากตอบแบบสอบถามแล้ว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

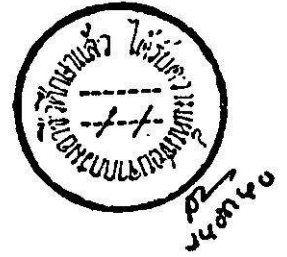
ว่าที่ร.ต.

(ลาภ มิเกล็ด)

อาจารย์ 2 ระดับ 7

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา

.....

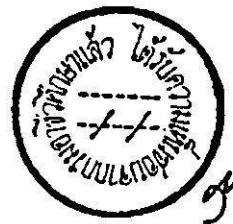
คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์ที่จะรวบรวมความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ คุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุณาอ่านแบบสอบถามแล้วตอบตามความคิดเห็นของท่านที่เห็นสมควร โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- () เพศชาย
() เพศหญิง

2. อายุ

- () ต่ำกว่า 30 ปี
() ตั้งแต่ 30 ปี - 40 ปี
() ตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี
() มากกว่า 50 ปี

3. อายุราชการ

- () ต่ำกว่า 5 ปี
() ตั้งแต่ 5 ปี - 10 ปี
() ตั้งแต่ 10 ปี - 15 ปี
() ตั้งแต่ 15 ปี - 20 ปี
() มากกว่า 20 ปี

4. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

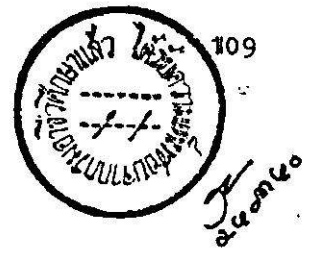
- () ครู-อาจารย์
() หัวหน้างาน
() หัวหน้าแผนก
() หัวหน้าคณะวิชา
() ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
() ผู้อำนวยการ

5. วุฒิปริญญาสูงสุด

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() ปริญญาโทและสูงกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษา

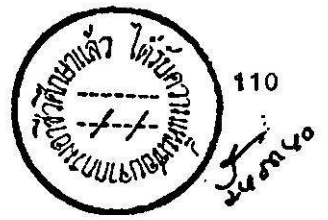
คำชี้แจง

โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทาง
ด้านขวามือ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน

ความหมายและระดับความคิดเห็น

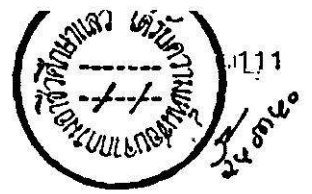
พึงประสงค์มากที่สุด	หมายความว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ระบุในข้อความนั้น เป็นสิ่งที่ท่านพึงประสงค์ให้
ผู้ช่วยผู้อำนวยการมีมากที่สุด
พึงประสงค์มาก	หมายความว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ระบุในข้อความนั้น เป็นสิ่งที่ท่านพึงประสงค์ให้
ผู้ช่วยผู้อำนวยการมีมาก
พึงประสงค์ปานกลาง	หมายความว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ระบุในข้อความนั้น เป็นสิ่งที่ท่านพึงประสงค์ให้
ผู้ช่วยผู้อำนวยการมีปานกลาง
พึงประสงค์น้อย	หมายความว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ระบุในข้อความนั้น เป็นสิ่งที่ท่านพึงประสงค์ให้
ผู้ช่วยผู้อำนวยการมีน้อย
พึงประสงค์น้อยที่สุด	หมายความว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ระบุในข้อความนั้น เป็นสิ่งที่ท่านพึงประสงค์ให้
ผู้ช่วยผู้อำนวยการมีน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพึงมีคุณสมบัติตามข้อความต่อไปนี้ในระดับใด	ระดับความคิดเห็นที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เป็นเพศชาย.....
2.	มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี.....
3.	สำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า.....
4.	ได้รับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา.....
5.	รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี.....
6.	ปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา.....
7.	ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 2 ระดับ 6.....
8.	ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหาร.....
9.	เคยทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่ายในกรมอาชีวศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี.....
10.	มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ปฏิบัติงาน.....
11.	มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษาหรือระดับกรมอาชีวศึกษา.....
12.	มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี.....
13.	มีสภาพความพร้อมของตนเองและสภาพครอบครัวซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง.....
14.	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมรวมทั้งบุคลิกภาพท่วงท่าวาจาที่เหมาะสม.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นแล้วท่านคิดว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการพึงมีคุณสมบัติอะไรบ้าง-----

ข้อที่	ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพึงมี คุณลักษณะด้านวิชาการตามข้อความต่อไปนี้ในระดับใด	ระดับความคิดเห็นที่พึงประสงค์				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	รู้และเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....
2.	มีความรู้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบและมองเห็นความสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดี.....
3.	มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผน.....
4.	มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทาง ราชการที่สามารถตัดสินใจสั่งการได้อย่างถูกต้อง.....
5.	มีความสามารถในการนำความรู้ แนวความคิดใหม่ ๆ หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์.....
6.	มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ครู-อาจารย์ทางวิชาการ.....
7.	มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อพัฒนา อาชีวศึกษา.....
8.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ.....
9.	สนใจและเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเสมอเมื่อมีโอกาส.....
10.	สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ.....
11.	มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาการบริหาร.....
12.	มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการศึกษา.....

นอกจากคุณลักษณะด้านวิชาการดังกล่าวแล้ว ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการพึงมีคุณลักษณะด้านวิชาการ
อะไรบ้าง.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพึงมี คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำตามข้อความต่อไปนี้ในระดับใด	ระดับความคิดเห็นที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้.....
2.	มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติสูง.....
3.	มีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและถูกต้อง....
4.	มีความสุขรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงาน.....
5.	มีความสามารถในการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งได้.....
6.	มีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผล.....
7.	เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีหลักการและมั่นคงไม่โลเล.....
8.	มีความสามารถกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความสนใจในการปฏิบัติงาน.....
9.	เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมีความสามารถในการเผชิญปัญหา จนงานสำเร็จ.....
10.	มีความสามารถในการวางแผนงานที่รับผิดชอบ.....
11.	มีความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา.....
12.	สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อปฏิบัติงานได้ถูกต้อง.....
13.	มีความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผล.....

นอกจากคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำดังกล่าวแล้วท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการพึงมีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำอะไรบ้าง.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพึงมีคุณลักษณะด้านส่วนตัวตามข้อความต่อไปนี้ในระดับใด	ระดับความคิดเห็นที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน.....
2.	ให้ความยุติธรรมกับผู้ร่วมงานในทุกระดับ.....
3.	มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์.....
4.	เป็นคนตรงต่อเวลา.....
5.	เสียสละไม่เห็นแก่ตัว.....
6.	แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับฐานะ เวลา สถานที่ และสถานการณ์.....
7.	มีความสุภาพอ่อนน้อมต่อคนทั่วไป.....
8.	มีใจคอหนักแน่น ไม่ทู่เบา.....
9.	มีความสามารถในการพูด - การเขียน.....
10.	พูดจูงใจให้คนอื่นเชื่อถือและคล้อยตามได้.....
11.	กระฉับกระเฉง คล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน.....
12.	มีรูปร่างและบุคลิกภาพ สง่าผ่าเผย.....
13.	มีจิตใจร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ.....

นอกจากคุณลักษณะด้านส่วนตัวดังกล่าวแล้ว ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการพึงมีคุณลักษณะด้านส่วนตัวอะไรบ้าง-----

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	ว่าที่ ร.ต. ลาก มิเกล็ด
วัน เดือน ปีเกิด	20 เมษายน 2497
ที่อยู่ปัจจุบัน	312 ถ. ราชวิถี ต. คลองกระแซง อ. เมือง จ. เพชรบุรี 76000 โทร. 032-418130
การศึกษา	ม.ศ. 5 แผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย อ. บ้านโป่ง จ. ราชบุรี พ.ศ. 2516 วท.บ. (ศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2521
การรับราชการ	พ.ศ. 2521 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ อ. ฝาง จ. เชียงใหม่ พ.ศ. 2524 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนท่ามะขามวิทยา อ. โพธาราม จ. ราชบุรี พ.ศ. 2530 อาจารย์ 2 ระดับ 5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อ. เมือง จ. เพชรบุรี ปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อ. เมือง จ. เพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้